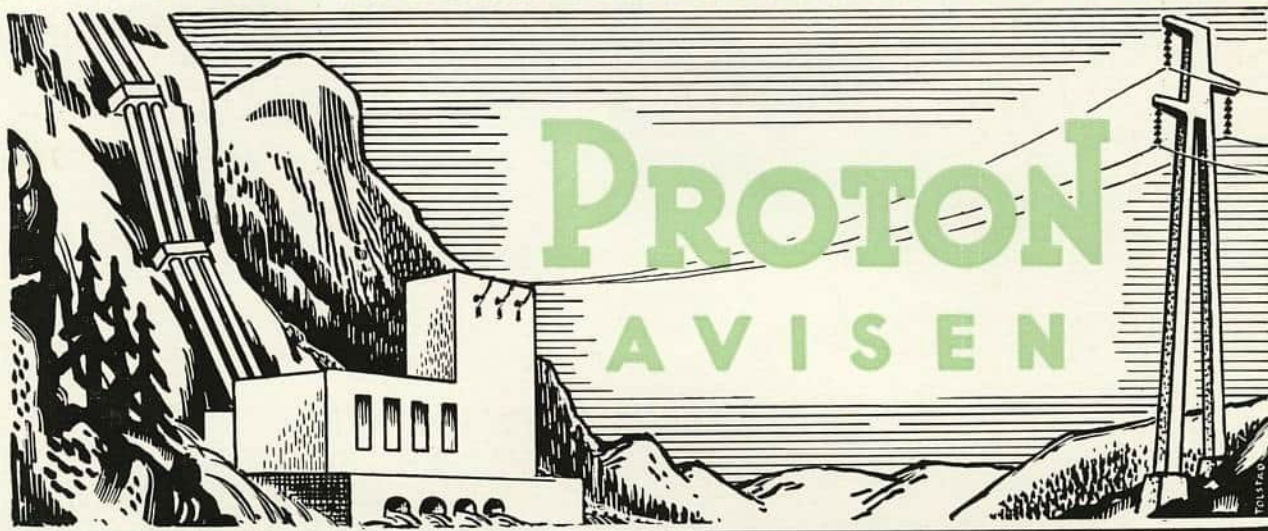
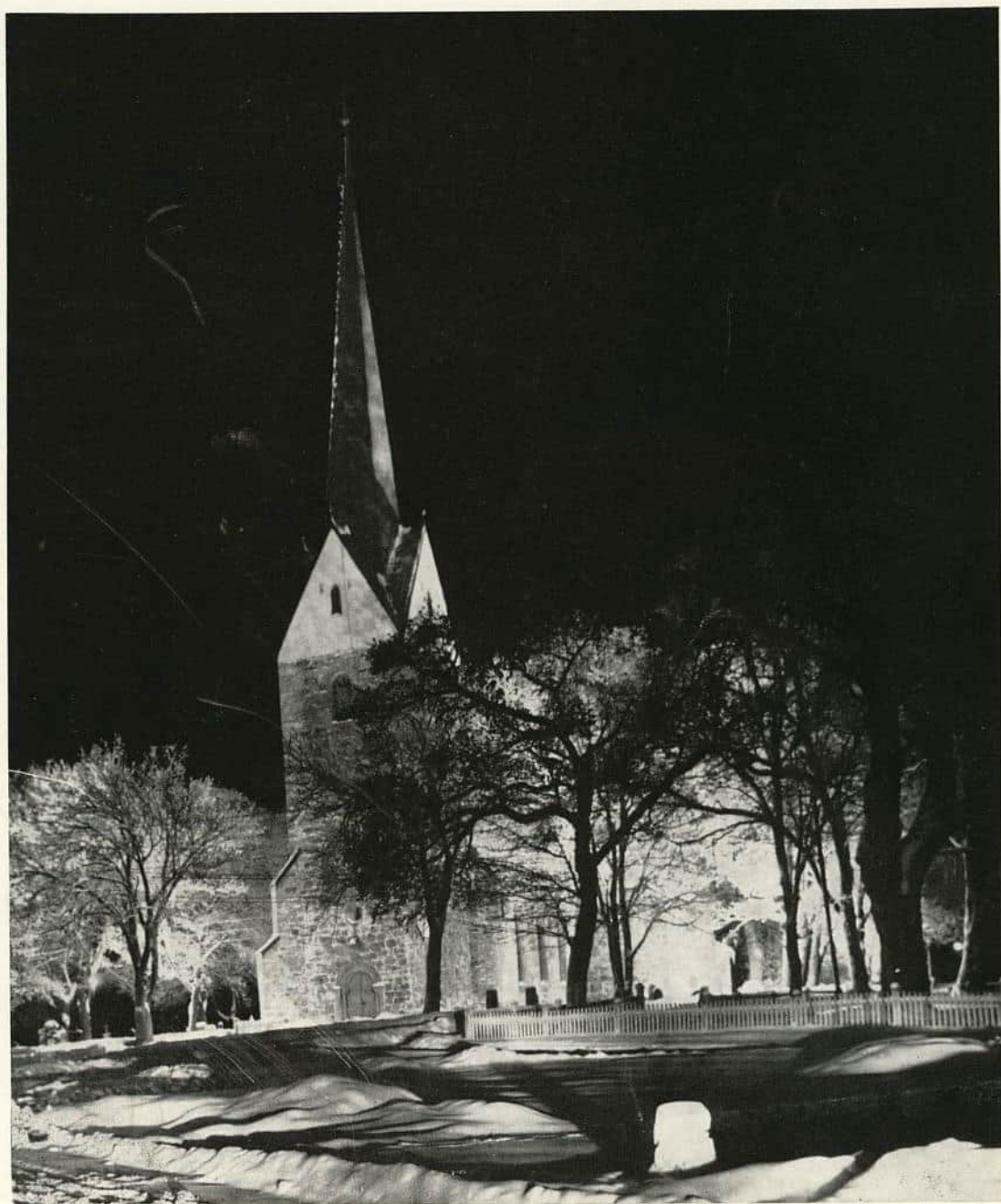

Nr. 4

Desember 1960

12. årg.

Skedsno kirke flombelyst med Siemens lyskastere.

BARNETS TRÆ

Nu lyser stjernene forventningshvide
og glemte minder træder tavse frem,
som dunkle skygger står de ved vor side,
hjemløse gæster de et barndomshjem.
Erindringsåbne standser vi og griber
i stormens sus en sang, der går igen,
som støvets dans i blege solskinsstriber
fra somre, der forlængst er faret hen.

Og børnene, hvis hjerte har en viden,
som vi har glemt og sjældent helt forstår,
de klipper stille glanspapir af tiden
og sætter månesølv i deres hår.
De pusler højtidsstemte rundt og værner
konvekse pakker, svøbt i gylden snor,
og deres øjne er som store stjerner,
der spreder lys, hvor mørket tættest gror.

Og de får feberhede julekinder,
mens fodspor sættes i det bløde sind,
der endnu ikke ved, det samler minder
til mange mørke vintres forråd ind.
Men vi, der ved, at dagene er korte,
vi plukker af vor barndoms træ en frugt,
så sød og bitter — snart er alting borte,
kun barnets træ er uberørt og smukt.

Tove Ditlevsen

PROTON

AVISEN

Nr. 4 / 12. årgang * * * Des. 1960

BEDRIFTSBLAD FOR MEDARBEIDERE
I FIRMAET OG DETS DATTERSELSKAPER

Utgiver: Aksjeselskapet Proton, Rosenkrantzgt. 11, Oslo.
Ekspedisjon i Reklameavdelingen.

Redaktør: Eivind Kolstad.

God Jul!

Når disse linjer leses, vil man nærme seg avslutningen av 1960, og det er derfor nærliggende å kaste et blikk bakover på hva som er skjedd innenfor vårt firma i løpet av året. Det er da naturlig først og fremst å feste oppmerksomheten ved den nu forlengst kjente overdragelse av Statens og Bergen Industri-Investerings interesser i A/S Proton med datterselskaper til Siemens-konsernet. Vårt konsesjonsandragende ble innvilget av regjeringen i statsråd den 2. september på de av oss foreslåtte vilkår. Som vi på forskjellig vis tidligere har meddelt, vil det under den nye konstellasjon ikke skje noen som helst forandring i firmaets ledelse og drift og da naturligvis heller ikke i de ansattes vilkår. Selskapets virkeområde vil bli uforandret, men det vil finne sted en ganske betydelig utvidelse av beskjeftigelsen, særlig på produksjonssiden og i entreprenørvirksomheten. Hva førstnevnte angår, holder vi som kjent på med utarbeidelsen av planer for verksted og fabrikk, i forbindelse med lagerbygning og kontorbygning på Sluppen i Trondheim, hvor vi har kjøpt nærmere 60 mål av Trondheim kommune. Som byggets arkitekt er engasjert professor Herman Krag og som bygningsteknisk konsulent ingeniør Reinertsen, begge Trondheim. Det hele anlegg forutsettes å være ferdig sommeren 1962. Hermed får Proton Trondheim konsentrert hele sin virksomhet på ett og samme sted, hvilket naturligvis innebærer store fordeler. Det nye anlegg vil betinge en vesentlig forøkelse av vår nuværende produksjon, likesom det også vil bli tatt opp nye områder som vi i sin tid vil gi nærmere orientering om, og som den nedsatte produksjonskomité i første rekke kommer til å befatte seg med.

Vi har oppnådd den meget tilfredsstillende avtale med Siemenskonsernet at dette stiller sin verdensomfattende organisasjon til rådighet for omsetning av de av våre produkter som også egner seg for eksport. Hittil har vi, som det vil være de fleste bekjent, hatt en ikke ubetydelig eksport av våre magnetofoner.

Aksjekapitalen i vårt selskap vil bli øket fra den nuværende på 4 mill. til 6 mill. kroner. Det er oppnevnt et foreløbig styre bestående av h.r.adv. J. C. Mellbye, direktør D. Waage og direktør T. Dehli Jemtland, med sistnevnte som formann.

Vår omsetning i det forløpne år har vært helt tilfredsstillende, og så vel omsetning som bestillingsinngang er fremdeles stigende. Begge deler vil i 1960 sikkert passere 100 mill. kroner. Vi har fått flere særdeles interessante oppdrag, og firmaets virksomhet har i stadig større utstrekning vært knyttet til løsningen av bl. a. viktige elektrotekniske prosjekter innen kraftforsyningen og den industrielle utbygging. Antall ansatte er derfor også i årets løp øket med henimot 10 %, slik at det utgjør over 950 personer.

Med de utbyggingsplaner som nu forestår, og med den interesse som det også fra utlandets side vises for ekspansjon på forskjellige industrielle områder, fremfor alt den kraftslukende industri, synes betingelsene for fortsatte vekstmuligheter i høy grad å være til stede.

De i årets løp oppnådde resultater skyldes ikke minst innstillingen og innsatsen fra våre ansatte, uansett på hvilken plass de befinner seg. Det er derfor for oss all grunn til å takke for dette, og samtidig bringe de beste ønsker for julen og det nye år.

T. Dehli Jemtland

D. Waage

Fra anleggsfronten

Overvåking og automatisk regulering av ny dampkjele i Oslo Tekniske Skole

I kraft med tidens krav har *Oslo Tekniske Skole* gått til store utvidelser og kan i dette skoleår ta i bruk tilbygget til den gamle skolebygning. I tilbygget finnes foruten kontor og klasserom også moderne laboratorier for elektro- og maskinteknikk. Elektrolaboratoriet er for øvrig levert av *Proton* og er prosjektert og montert i anleggsavdelingens regi.

I forbindelse med maskinlaboratoriet er det også bygget en ny dampkjele, som bl. a. skal levere damp til en turbin og to stempeldampmaskiner for elevøvelser. Kjelen er bygget av Thunes mek. Værksted og kan maksimalt levere 4 tonn damp pr. time. Kjelen er altså forholdsvis liten, men er til gjengjeld utstyrt med alle tekniske hjelpemidler for overvåking og regulering av driften. Utstyret for overvåking og regulering er levert av *Proton* og prosjektert og montert av gruppe 51.

Instrumentpanelet for betjening av kjelen er vist på fig. 1. På høyre felt ser man viserinstrumenter for kontinuerlig overvåking av alle temperaturer for damp, matevann, røkgass og luft og viserinstrumenter for røkgassanalyse som viser om kjelen fyres med riktig luftmengde. Et viktig instrument er røkindikatoren som gir fyrbøteren beskjed hvis skorstenen spyr sot og elendighet over naboens klesvask. På feltet er det også et lystabla som sammen med en sirene varslers fyrbøteren hvis skorstenen ryker, kjeltrykk eller vannstand kommer utenfor de tillatte grenser, brennere slukker, eller luft og røkgassvifter svikter. Nederst på feltet er det montert telleverk for damp- og matevannmengde og en dobbelt-skriver som registrerer dampmengde og oljeforbruk.

På venstre felt er utstyret for den automatiske regulering av kjelen montert. Øverst ser man regulatorer for

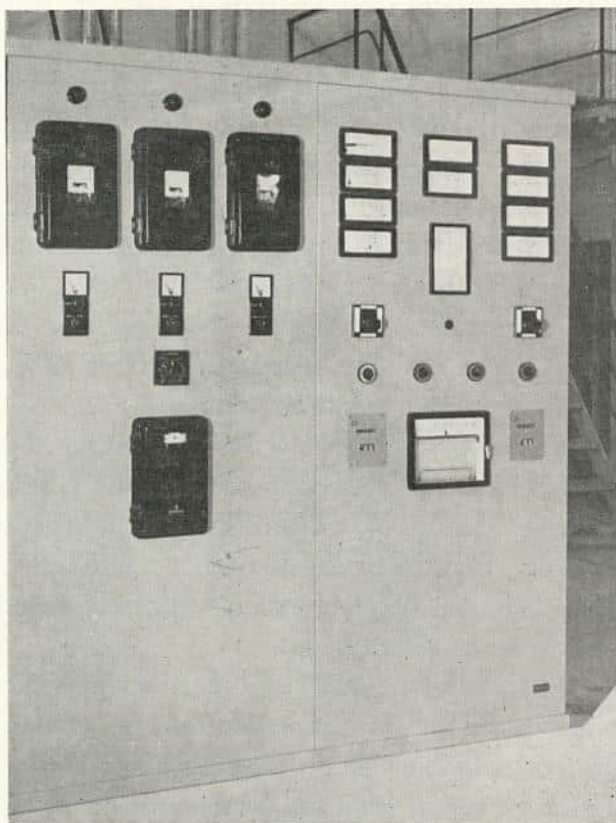

Fig. 1.

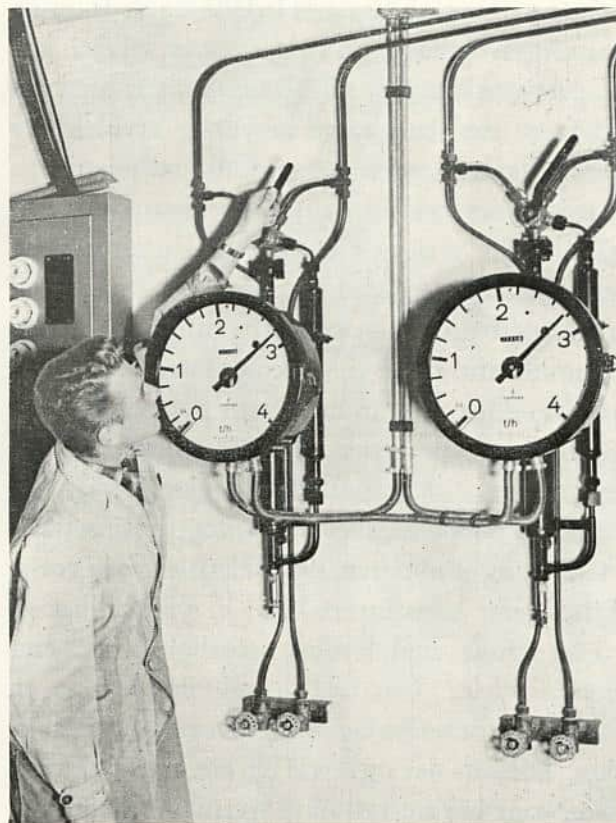

Fig. 2.

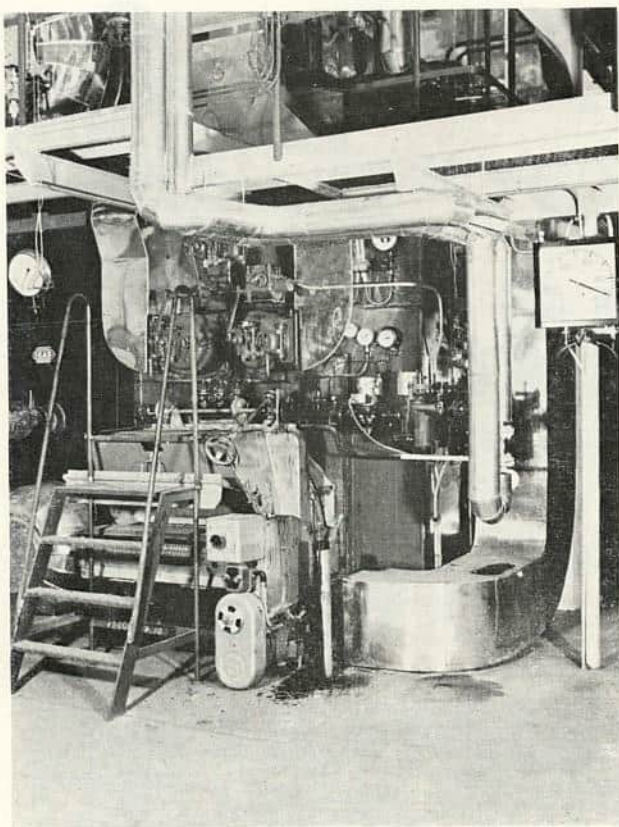

Fig. 3.

olje, luftmengde og undertrykk i ildstedet, nederst et kontrollmanometer som overvåker og korrigerer kjeltrykket som skal holdes konstant. Hensikten med reguleringen er foruten å holde kjeltrykket konstant, at også overskuddet av forbrenningsluft ved alle belastninger skal være konstant og minst mulig, og det greier regulatorene bedre enn noen fyrbøter selv om han har alle mulige kontrollinstrumenter til hjelp. Luftoverskuddet er forøvrig viktigere for fyringsøkonomien enn de fleste er klar over. Denne kjelen f. eks. bruker ved full belastning ca. 4 000 m³ luft pr. time. Økes luftmengden med 10 % utover det nødvendige, vil det si at man hver time sender 400 m³ luft med en temperatur på ca. 160° C ut gjennom skorstenen, en fornøyelse som koster omtrent 2 liter olje ekstra pr. time. Ved vanlige industrikjeler med døgndrift og 5–10 ganger så stor ydelse, kan under samme forhold, merforbruket av olje komme opp i 70 000–140 000 liter i året.

Fig. 2 viser instrumentmaker Kopperud i ferd med å kontrollere mengdemålerne for damp og matevann. Matevannmengden inn på kjelen skal være lik dampmengden ut, og efter bildet å dømme, er justeringen vellykket. Dampmåleren er hovedansvarlig for reguleringen, den gir kommandoimpulser til olje- og luftregulatorene om å minske eller øke olje- og luftmengde i takt med belastningsvariasjonene.

Fig. 3 viser endel av kjelfronten, og her ser man olje- og luftmålerne som gir melding til de resp. regulatorene

når olje- og luftmengden er i overensstemmelse med belastningen.

Vi regner med at mange av skolens elever vil bli våre fremtidige kunder, og har derfor gått inn for å levere et anlegg som allerede i skoletiden gjør dem positivt innstillet til vårt utstyr. Det er lagt stor vekt på at anlegget skal gi et tillitvekkende og tiltalende inntrykk, og dette gjelder ikke minst montasjen som er utført av montørene Per Möller og Rolf Gamborg under oppsyn av montasjeinspektør Stubberud. De har utført en mønstergyldig montasje og har all ære av sitt arbeide.

Fr.

En vidunderlig maskin

Mennesket er verdens mest mirakuløse mekanisme. Trengs det noe bevis? Hør bare her:

I løpet av 70 leveår spiser et menneske 1 400 ganger sin egen kroppsvekt – mer enn 100 tonn mat, og det har tilbrakt hele 5 år med å putte denne maten i munnen. Hos et menneske med en gjennomsnittsvekt slår hjertet 103 680 slag hvert døgn – det puster 23 040 ganger, og det innånder 12 404 liter luft.

Det beveger 750 hovedmuskler og behersker ca. 4 800 forskjellige ord.

Et menneske blunker gjennomsnittlig 25 ganger i minuttet og vitenskapsmennene sier at hvert blunk varer gjennomsnittlig et femtedels sekund. Når et menneske har kjørt en 10 timers biltur med en gjennomsnittsfart på 65 km pr. time, har det således kjørt 40 km med lukkede øyne.

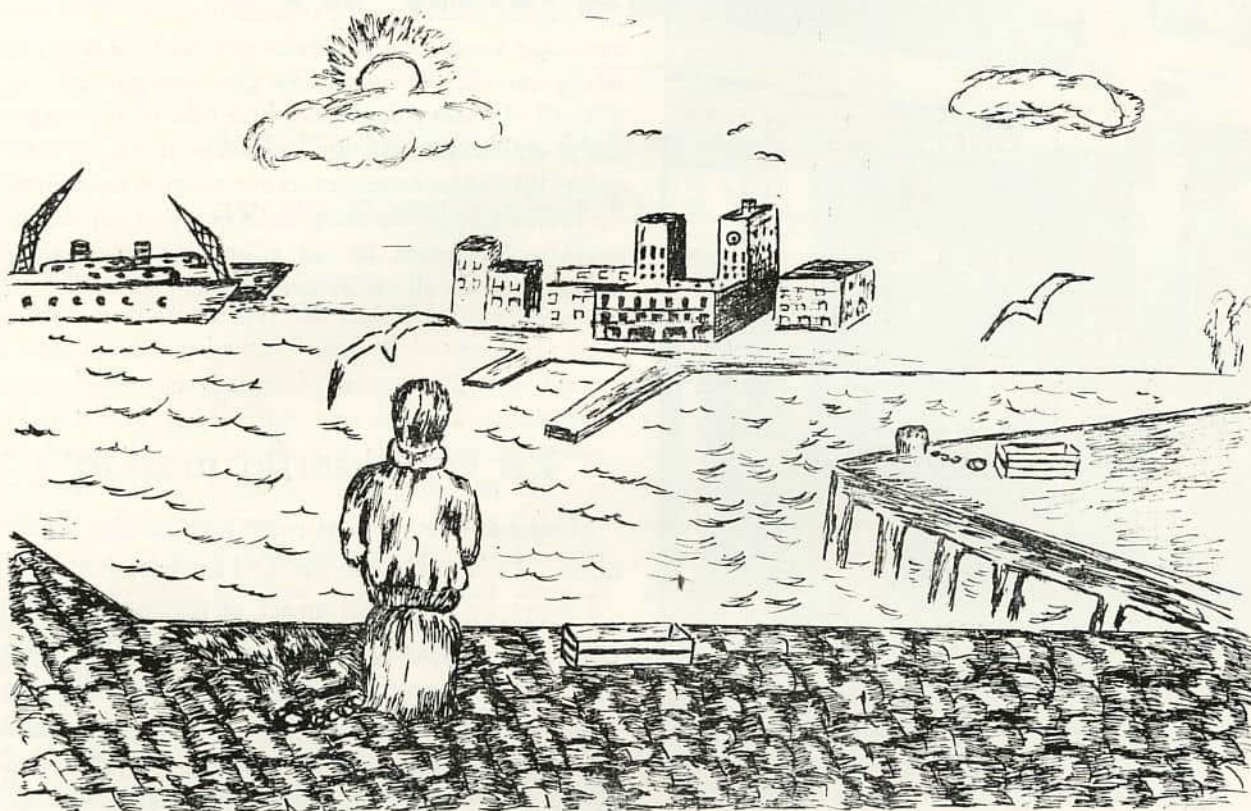
Det menneskelige legeme kan tåle en god del medfart og enda funksjonere. Mennesket kan leve uten galdeblære, milt og blindtarm. Det kan miste en nyre – over 2 liter blod – og en del av hjernen – begge øynene – alle tennene og enda leve.

Det er merkelig, men allikevel er det slik at en ulykke kan stikke den kjeppen i hjulet som får denne vidunderlige maskinen til å stanse for godt.

Fra «Vern og Velferd».

Og så var det mannen som brukte monokkel — fordi han ikke tålte mer enn ett glass.

Bryggestemning

Tegning: Randi Skarnes.

Ingen steder er det så kaldt som på brygga. Der tar blåsten så det svir i ansiktet. Kald sjø slår mot harde steinbrygger, frostrøyken stiger som ullen damp over havna på morgenkvisten. Is-dekte dampere siger inn i oljesvart vann, og frosne menn står på dekk med røde ansikter. Det skriker i kraner, og losse- og lastearbeidere hutrer av kulde før de tar fatt og får varme i kroppen. Men litt etter litt glir sjørøyken vekk og solen seiler frem rød som blod, men uten varme. Den legger gull på vinduene i Rådhuset og forklarende lys på Akershus-murene og Skansen. På vollene på den gamle festningen duver nakne trær i sur vind, og strekker lengtende grener mot det hvite sollyset. Da må vi stanse et øyeblikk, tross kulde, sno og trekk fra fjorden – og stirre utover. Nesoddyggen ligger som en vag strime, og konturene på det hvite krutthuset på Hovedøya dukker frem.

Plutselig ser vi hvor vakker en 10 graders vinterformiddag kan være nede på havna.

Måker flyr med hese skrik i svære svingninger og slår seg ned på sjøen og driver med myk buk i stille ro bortover vuggende svart vannflate og grå fiskejakter stevner innover mot Vippetangen og Honnørbrygga.

Vi kan merke en eiendommelig duft som synes så meningsløs i vinterdagens kulde. Det er som sydens sol vibrerer mot en. Det er fra den gråhvite frukt båten som ligger der borte. Den kommer med sydfrukter. Deilige saker som er modnet i smellvarm sol og mild bris.

Langt, langt der utenfor fjordgapet ligger hvite strender. Palmene svaier og bølgene klukker i varm bedagelighet mot skjell og morsomme steiner, og skjønne piker stuper i himmelblått hav.

Hastig snur vi, går vekk fra brygge og sjø og møter byens ansikt. Nakent! Men med sus fra Nordmarkas snødekte åser. Slottet ligger der oppe med solblanke vinduer og fasaden på Grand likner et eventyr. Selv i kulde og sno er Oslo deilig likevel.

Ko

Fremgang FOR FOTBALLAGET

Proton Fotballag kan nå se tilbake på en meget vellykket sesong. Laget har denne sesongen spilt i 2. div. avd. A. Denne avdeling består av 12 lag, og Proton har plasert seg som nr. 2, med 18 poeng, 1 poeng etter vinneren Firestone. Laget vil med denne gode plasseringen fra neste sesong rykke opp i 1. div.

Følgende resultat er oppnådd:

Proton – Firestone	2 – 2
» Slemmestad	2 – 2
» Radionette	1 – 3
» Aker M II	1 – 0
» Figaro	3 – 1
» Flebu	3 – 1
» Bærum komm.	6 – 3
» Linkvist	Walk-over seier
» Sisu	» »
» Vinmonopolet	8 – 0
» Chr. Damp	Walk-over seier

Forste rekke: Tormod Hyving, Kjell Eriksen, Bjørn Knudsen, Kjell Pettersen, Freddy Wang.

Annen rekke: Torud (res.), Svein Jørgensen, Tore Haraldsen, Øystein Duestad (kaptein), Kai Varlig, Holger Ålberg, Svein Myhren.

Den mest målhungrige spiller i 2. div. finnes i Proton, og navnet er Svein Jørgensen, og for sin innsats er han blitt tildelt Scoringstatuetten for 1960.

I elektromontørenes cup 1960 kom Proton og ing. Erik Thomassen til finalen, og spilte først 2 – 2, mens vi måtte se oss slått med 1 – 0 i omkampen.

Som takk for sin gode innsats har Proton Fotballag av firmaets ledelse fått bevilget en tur til Stockholm, hvor de skal spille mot Svenska Siemens den 29. oktober.

*

Turen til Stockholm ble utsatt til våren, og det er også sikkert en hyggeligere tid å reise på, så fotballaget har noe å glede seg til.

Lagets kaptein, Øystein Duestad, har virkelig greid å skape et lag vi kan være stolte av. Men så har han også hengt i, og ikke spart seg. Han har vært utrettelig når det gjaldt Proton fotballag, og takket være hans friske gåpåhumør og optimisme har han fått alle guttene med seg. Resultatene taler for seg selv, og Proton fotballag kan takke Duestad for at det er lyktes å gjenopprette et så godt lag.

Resultatet av sommerkonkurransen

1. premie gikk til Proton, Trondheim.
1. Kr. 100,00 Magnhild Frøseth, P/T. for bidraget «Stjernereisen til Mallorca». Gjengitt i septembernummeret.
2. Kr. 75,00 Henning Goborg P/O. Hans bidrag «Magnetofon og lydbånd på historisk og hellig grunn» finner De i dette nummeret av avisen.
3. Kr. 50,00 Dagfinn Nordlid P/O. for sin beretning «Siste dag av ferien». Trykt i septembernummeret.

Redaktøren takker alle som sendte inn bidrag, og ønsker de som ikke fikk premie bedre lykke neste gang.

Spredte inntrykk fra livet ved Rødehavet

Av siv.ing. Solveig Ødegaard.

Igjen er det høst i Trondheim, og vinden sørger for at all den sprakende fargeprakten ribbes av trærne. Snart kan vi vente snøen som barna ser fram til med stor spenning, men de har nok glemt hvor våt og kald den kan være. De har hatt stadig sommer i 2 år, helt siden vi dro sydover i september 1958 for å prøve livet under tropesol en stund.

Våre 2 livlige krabater og jeg selv gikk ombord i den danske «Jutlandia» en fin septemberdag i Oslo. Skipet var kombinert for last og passasjerer og gikk i rute til det fjerne Østen. Det ble 5 ukers slaraffenliv, avbrutt av besøk i forskjellige land med få dagers mellomrom. Klimaet ble gradvis mildere, men det var først i Rødehavet vi begynte å ane hva som ventet oss. Jeg var ikke særlig høy i hatten på reises siste dag, da alt vårt pikk-pakk skulle stappes i kufferter og lugaren var som en bakerovn. Og i disse strøk skulle vi bo!

Vi ble møtt av min mann i Aden, og her møtte vi også en helt ny atmosfære. Han hadde hele 2 måneders tropeerfaring, og tok situasjonen med uforstyrrelig ro når bærerne gjorde oppstyr fordi de ville ha mer betaling, og pass- og tollkontrollører skravlet og fektet i det uendelige, mens vi var ved å sige sammen i solsteken.

På hotellet var det airconditioning, og denne innretning skulle komme til å bety like meget for oss der nede som ovnene gjør her hjemme. Når solen sendte sine sterke stråler loddrett ned, og byen lå som utdødd, var det godt å være inne i avkjølt rom og vente til den verste heten var over. Da begynte livet å pulsere igjen. I Aden var det et yrende liv, hvor det meste dreiet seg om handel til høyst tøyelige priser, og butikkene var

smekkkfulle i en grad som vi aldri hadde forestilt oss. Var man dreven og hadde god tid, kunne det gjøres meget fordelaktige innkjøp, men når kjøpmannen så fornøyd ut etter avsluttet handel, måtte vi lure på i hvilken grad vi var blitt snytt likevel. På gaten møtte vi for første gang den spesielle lukt som hører syden til, og som er sammensatt av skitne menneskers kroppslukt, hvitløk, sterkt krydret mat o. s. v. Den kan være utrølig stram. Her traff vi også tiggere av alle kategorier, og for første gang så vi barn med armer eller ben som var blitt deformert av foreldrene mens barna var små, for å gjøre dem til riktig ynkerverdige tiggere. Vi grøsset og ville helst nekte å tro at noen kan få seg til å gjøre den slags.

Etter 3 dager som virket effektivt slankende på lommeboka, fløy vi over Bab-el-Mandeb med Ethiopian Airlines. Her var det uttørret ørkenlandskap, stekende sol og blankt Rødehav som utgjorde utsikten, og kort etter landet vi på en stripe i ørkenen med en veldig støvsky etter oss. Dette var Assab Airport. Jaja, forventningene var ikke særlig høye, og vi konstaterte med forundring at det var noen grønne busker og palmeklynger langs veien inn til byen.

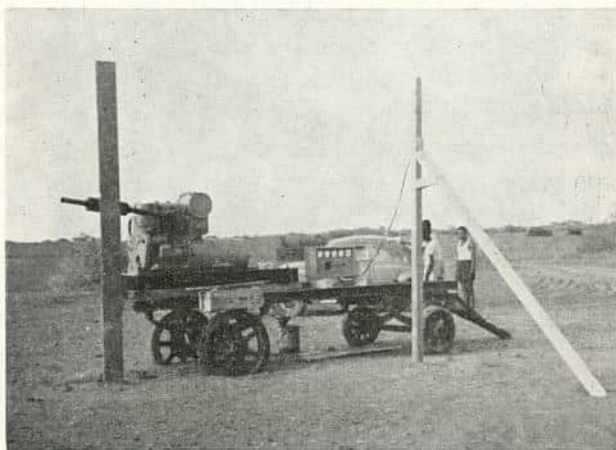
Assab er en ganske liten eritreisk havneby og innbyggertallet ligger et steds omkring 8–10 000. Eritrea var tidligere italiensk koloni, som ble erobret av de allierte i forbindelse med frigjøringen av Ethiopia. Landet sto under FS's overoppsyn med engelsk styre fra frigjøringen til 1952, da det inngikk personalunion med Ethiopia, foreløpig for 10 år. Dets endelige skjebne er således ikke fastlagt, skjønt det tyder på at foreningen

Husene tilhører det etiopiske marinedepartement, men er tegnet og bygget av Norconsultants som kontor- og boligbygg for kontrollstaben under havnebyggingen.

Whadi Ghibdo under flom. Spredte akasier og doma-palmer dammer vegetasjonen langs elveleiet som er tørt minst 9/10 av året.

En av våre «kraftstasjoner», Isseita.

med Ethiopia kan bli permanent. Ethiopia har bare adgang til sjøen langs Eritreas kyst og var tidligere helt avhengig av havnebyen Djibouti i Fransk Somaliland som import- og eksporthavn. Jernbanen fra Djibouti til Addis Abeba var således enerådende inntil Assab begynte å komme med i bildet. Havnen der er nå under utbygging og blir et moderne anlegg med ca. 1 km kaiplass, lagerhus, kjølelager o. s. v. Fra Assab må varene fraktes med lastebiler, og veien til Addis, som går gjennom lange ørkenstrøk og tynt befolkede savanne-områder, er 860 km lang. Lastebilene regner gjerne 3 dager på turen, som går tvers gjennom Danakilørkenen og ned i en senkning 40 m under havets overflate, for siden å stige til 3 200 m o. h. Tilslutt bærer det nedover og innover høysletten til Addis, som ligger 2 500 m over havet.

Men tilbake til Assab, hvor et helt nytt liv snart ble dagligdags for oss. Som på så mange anleggsplasser, ble det provisorisk husvære de første månedene, og vi bodde 10 skandinaver sammen i et gammelt araberhus. Plass hadde vi nok av, men det hele var temmelig tungdrevet tiltross for 2 hushjelpere, 1 vaskegutt og nødvendig ekstrahjelp.

Varmen begynte å dabbe av i midten av oktober da vi kom, og bortsett fra den obligatoriske omgang mage-sjau for nykommere, vennet vi oss forholdsvis fort til de høye temperaturer. Døgntemperaturen om sommeren svinger gjerne mellom 30 og 42–45°, mens vi på den kolde årstid kunne ha mellom 22 og 32° C.

Befolkningen i Assab er meget broket. Av europeere er italienerne i flertall, og mange har vært der fra kolonitida. Entreprenørfirmaet for havneutbyggingen var jugoslavisk, og disse hadde sin egen leir med ca. 70 innbyggere. Vårt firma, Norconsultants, hadde i oppdrag å kontrollere og detaljprosjekttere havnearbeidet, foruten at det skulle utføre undersøkelser for nytt vannverk og føre kontroll med byggingen av et saltlasteanlegg hvor entreprenøren var norsk-svensk. Den skandinav-

iske koloni varierte sterkt, og nådde en tid tallet 25, stort og smått medregnet.

Den innfødte befolkning tilhører forskjellige stammer med særpreget utseende, egne skikker og egne språk. Stedets opprinnelige befolkning er danakilene, en ørkenstamme som lever i Eritreas lavland. De er meget primitive, og deres levevilkår er ytterst magre. De holder husdyr, mest gjeiter, men også kuer, sauer og kameler, og dyrene er like nøysomme som sine herrer.

Araberne har slått seg ned langs kysten og driver handel og fiske, og den nåværende fiskeribefolkning er oppblandet med danakiler, mens handelen besørges av rene arabere, som holder på sin spesielle levemåte. De har sin egen bydel «Lille-Assab», som ligger et par kilometer fra den egentlige by, og her lever de sitt eget liv for Allah og Mohammed, og ingen kvinne som regnes å være verd noe, slippes utenfor gårdsplassen uten slør. Arabere med respekt for seg selv setter sogar slør på sine døtre fra 7-årsalderen, men så regnes de da også for «salgsware» og gifteferdige i 11-12 årsalderen.

Danakilene er også muhammedanere, men de er naturfolk, og hos dem er kvinnene ofte bare utstyrt med skjørt.

Eritreerne fra høylandet hører til en annen stor stamme, tigréene. Disse tilhører den koptiske kirke og er vant til å leve i bysamfunn. Blant disse finner vi de fleste arbeidsfolk, hushjelpere o. s. v. De snakker gjerne bra italiensk, og har lært en hel del om europeeres arbeids- og levevis av italienerne. Tigréene danner hovedtyngden av byens befolkning, mens administrasjonen stort sett blir besørget av etiopiske amharer, som er den herskende stamme og som også keiseren tilhører. Amharene utfører meget nødig kroppsarbeide, og dette kan være ganske problematisk.

Felles for de nevnte folkeslag er at de er meget pene mennesker. De er ranke, slanke og velproposjonerte, og

Formålet var pumping i prøvebrønner.

En av prøvebrønnene, populært kalt Dry-Spot. Disse karene grov brønnen 15 meter dyp v. hj. a. hakke, spade, brette og talje, men fant ikke en dråpe vann.

ansiktstrekkene er skarpe og rene. Bortsett fra ullhåret og hudfargen har de ingen likhet med negrene. Hudfargen kan variere fra mørk gyllenbrun til blåsvart, men alle har kritthvite praktfulle tenner. Alle innfødte stammer har sitt eget språk, og forskjellen er så stor at det ikke er uvanlig å høre to innfødte bruke italiensk for å forstå hverandre. Ellers er engelsk det offisielle bispråk som blir nyttet i administrasjonen, men det er et fåtall av folket som snakker engelsk.

Vi måtte derfor styrte oss ut i italiensken når vi skulle handle eller snakke med arbeidsfolk og hushjelper, og all sjenanse over magre språkkunnskaper måtte legges på hylla.

De første månedene gikk med til husbygging for min manns vedkommende, og resultatet sees på bildet. Det var litt av et slit med 70–80 mann i arbeid og allverdens vanskeligheter med å skaffe det nødvendige utstyr. Arbeiderne var innfødte, og de færreste var istand til å kvittere for lønningsposen med annet enn tommelfingertrykk.

Like over nyttår 1959 flyttet vi inn i egen leilighet og kunne begynne et forholdsvis normalt familieliv. Dagen begynte tidlig, og husets herre forsvant gjerne i 6-tida. Guttene hadde det lettvis med vintertøyet, som besto av skjorte, kortbukse og sandaler, så de var ofte ute ved soloppgang i 6-tida. Så kom hushjelpen og startet dagen med feiing på verandaen og gulvvask inne, hvorpå frokostbordet ble gjort istand og sto klart til husets luksusfrue behaget å stå opp. Siden kom kjøpmannens araberboy for å motta dagens bestillinger, og varene ble levert på kjøkkenet en times tid senere. Fisken ble brakt til hus av vår faste fiskeleverandør. Det tok sin tid å handle fisk, for det var alltid vanskelig å bli enig om prisen. Det hendte ikke sjelden at han gikk sin vei med et meget forurettet uttrykk, bare for å snu i porten og komme tilbake med et lavere tilbud.

Middagsmaten skulle være ferdig kl. 12,00, og formiddagene ble da meget korte, særlig når det skulle være plass til en skoletime og man måtte regne minst 2 timers tillagningstid hvis det var kjøtt på menyen. Hushjelpen gjorde alt grovarbeidet, og mine plikter innskrenket seg til administrasjon og endel matlaging.

Dagens hovedmåltid ble inntatt kl. 12,00, og det ble vekslet mellom norsk og italiensk mat. Under disse temperaturforhold ble naturligvis tørsten nokså utpreget. Vannet i springen kunne ikke drikkes uten risiko, og vi var da henvist til mineralvann. Forbruket lå gjerne på 10 helflasker pr. dag i sommerhalvåret for oss 4 – foruten store mengder te og kaffe. Til middagen drakk vi mineralvann med rødvin i, og med 2 deler vann og 1 del vin var det en ypperlig drikk. Etter middagen var det bare å innta horisontalen i avkjølt rom for 2–3 timer, og det skal innrømmes at jeg svært ofte i behagelig vin-stemming sendte mine kolleger hjemme en

*En ekte danakil på vandring.
Merk spyd, kniv og geiteskinnssekk med vann.*

lett medlidende tanke der de ennå hadde ca. 3 timer igjen av kontortiden.

Bortimot 16-tiden våknet vi til dagens annen del, drakk kaffe, og husets herre forsvant på nytt. Etter husbyggingsperioden var det vannundersøkelsene som var hans hovedoppgave. Det nåværende vannverk var gammelt, skrøpelig og helt utilstrekkelig. Til havneforsyning var det overhodet ikke brukbart.

Å finne vann i ørkenstrøk som ligger bare få meter over havflaten var ganske problematisk. Det første forsøket ble gjort i flomelveiet (Whadi) Ghibdo, og vannet der var etter forholdene utmerket, men mengdene var for små. Prøvebrønnen her kom imidlertid til god nytte, idet det ble arrangert med tankvogntransport, og vannet ble fraktet de 27 km inn til byen og solgt i 10-litervis til te- og kaffevann.

Senere ble undersøkelsene konsentrert om Isseita-området, ca. 15 km fra byen, og her ble det gravd en serie prøvebrønner for å lokalisere grunnvannstanden. Det ble foretatt prøvepumper og sendt mengdevis av vannanalyseprøver til Pasteur-instituttet i Addis Abeba. Brønnene kunne ikke være for dype, for da slo saltvannet igjennom, og vannkvaliteten kunne variere veldig fra brønn til brønn. Området ble også kartlagt, hvilket måtte foregå for kl. 9,00 om morgenen, for da ble varmedisen og sandføyken så intens at det var umulig å måle.

Isseita-området var befolket av danakiler, og de første gangene jeg var med dit, var det ikke uten en viss nervøsitet. De er regnet for å være temmelig ville, og det er ikke mange årene siden en ung danakil ikke ble regnet for å være voksen før han hadde drept en mann eller en løve. Dessuten så mennene ganske ville ut, og de bar alltid på seg en diger krum kniv. Kvinnene var meget skye, og gjeterpiker med bar overkropp sprang lynsnart avgårde så snart en hvit mann gjorde tegn til å stanse for å se på stasen. Fotografering skulle man være ytterst varsom med, for de var redde for apparatet. Imidlertid ble de vant til å se oss, og etterhvert ble turene til Isseita en av mine hyggeligste avvekslinger. Danakilene bor i små enkle hytter av palmebladsmatter, og de lever av sine husdyr og av doma-saft, som tappes fra domapalmene. Denne gjærer i løpet av et par dager til en slags vin som de bærer til byen og selger. Penger har de svært lite av, og det som måtte finnes brukes hovedsakelig til korn, te, sukker og krydder. Vann til folk og husdyr hentes opp fra små vannhull, og det blir ikke nok til noenslags vask. Naturen får foreta utvelgingen, slik at bare de sterkeste vokser opp, og svært få blir særlig gamle. Barna er oftest bare kledd i en fillet, skitten skjorte inntil de blir så store at de forsynes med lende-klede for guttene eller skjørt for pikene. Rensligheten

tar man lettvtint, og ingen legger merke til om ungene er grimete av salt, skitt og snørr med masser av fluer på. Den eneste skolegang de får er livets egen. Likevel finner man ofte voksne menn som snakker bra italiensk og arabisk, og de er meget høflige. En kveld jeg satt der og beundret solnedgangen med dens fascinerende fargespill bak palmesilhuetter, kom det en ung mann forbi, bukket dypt og sa: «Bon soir, madame». Jeg ble så overrasket at jeg nesten glemte å svare.

Mørket kom i løpet av ca. 20 minutter etter solnedgang, og i 19-tiden skulle dagens arbeid være slutt og aftensmaten på bordet. Siden var det lange sorte kvelder med varm vind og mylder av stjerner. Da var det deilig å sitte på verandaen med en lang, tynn drink.

1½ års opphold i Eritrea ga meg en mangfoldighet av nye inntrykk og et godt bilde av problemene som landet har å stri med. Det er nok for en stor del de samme som de fleste andre afrikanske land har. Oppgavene er tallløse og behovet for hjelp er enormt, men mulighetene er store. Når jeg har valgt å fortelle endel om danakilene, er det fordi disse menneskene var de mest interessante og typiske for Afrika. Det lille jeg har lært om dem, setter det hjemlige liv i et perspektiv som jeg håper ikke vil utviskes når nå hverdagen i vårt høstkalde Trøndelag er vel innarbeidet igjen.

Lekekamerater i Asmara.

*De 3 mørke barna har eritreisk mor og italiensk far.
Som de fleste halfcast-barn var de aldeles nydelige.*

Proton=avisen ønsker alle sine lesere
en riktig god jul og et godt nytt år!

Hilsen
Redaktøren

Funksjonærforeningen

Referat fra generalforsamlingen i „Bios” 3/10-60

Ing. Harald Hay.
Foreningens nye formann

Formannen P. Krogstad ønsket de ca 80 fremmøtte og spesielt direktør Jemtland hjertelig velkommen.

Årsberetningen som ble lest av Elsa Lie, og regnskapet av Odd Eriksen, ble begge deler godkjent.

Da Krogstads tid som formann var utløpet, ble viseformannen *Harald Hay* foreslått som formann, og valgt med akklamasjon.

Resultatet av den skriftlige avstemning på nye styremedlemmer og suppleanter ble:

styremedlemmer:

Brita Enersen, Per-Egil Berg, Søren Engebretsen, Sverre Dahl, Elsa Lie, gjenvalg.

suppleanter:

A. Hegge Malm, Kjell Tveit.

Revisorene E. Tørres og Odd Mathisen ble gjenvalgt med akklamasjon.

Mens avstemningen foregikk ga Krogstad ordet til direktør Jemtland som rekapitulerte forløpet av *Siemens*'s overtagelse av *A/S Proton*, og orienterte om de forhandlinger som har vært ført med Storting og Industridepartementet. Forbindelsen med Siemens ble tatt opp igjen straks krigen var slutt, og samarbeidet har hele tiden vært det beste.

Til å begynne med mente man, at Siemens overtagelse av *Proton* ville by på visse problemer, bl. a. de ansattes og kundenes reaksjon. Men etter det direktør Jemtland visste, hadde ingen av de ansatte sluttet på grunn av overtagelsen, og den innstillingen han hadde møtt hadde vært positiv. Kundenes reaksjon hadde vært vanskeligere å bedømme, men han trodde at bare de fikk forelagt saken på den rette måten, ville det hittil gode forhold kunne bevares.

Driften av *A/S Proton* og de ansattes vilkår blir som før. For å kunne styrke vår posisjon spesielt med hensyn til den innenlandske produksjon, arbeides det med utvidelse av produksjonen både i Trondheim og Oslo. Spesielt nevnte direktør Jemtland byggeplanene i Trondheim.

Videre nevnte direktør Jemtland, at Siemens nu har fått tilbake alle sine tidligere utenlandske avdelinger, med unntagelse av den østerrikske som de ikke kan få overta, da den eies av den østerrikske stat.

Krogstad takket Jemtland for den interessante orientering, og sluttet med å si at *Proton* kan karakteriseres som en trygg arbeidsplass for de ansatte.

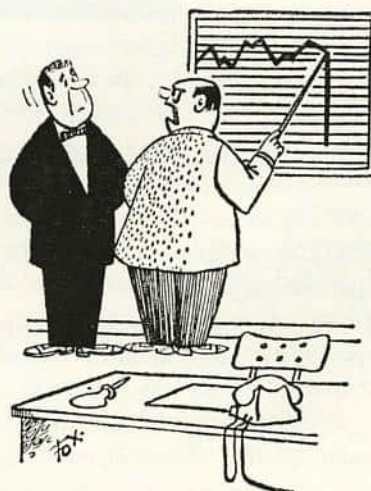
Det var anledning til å stille spørsmål, og Wiger spurte om det var påtenkt pavneforandring. Jemtland svarte at det ikke var aktuelt nå. Kolborg spurte om pensjonsordningen binder oss til Siemens. På dette svarte Jemtland, at inntil videre blir vi stående i B. L., siden ville man antagelig gå over til egen norsk pensjonskasse. Saken blir tatt opp senere.

Krogstad takket Jemtland nok en gang for at han hadde kommet; videre for den forståelse han hadde møtt som formann for Funksjonærforeningen. Den største skuffelsen han hadde hatt, var faktisk den dårlige oppslutning om den siste PFF-festen.

Hay takket så Krogstad for det arbeide og den interesse han hadde hatt for foreningen, og tilføyet at han både gledet og gruet seg til å etterfølge ham som formann. Han rettet en appell til medlemmene om å komme frem med saker som kan være av interesse.

Kvelden sluttet med hyggelig selskapelig samvær.

Elsa Lie.

Det var her De begynte.

Menneskene og deres kunst i istiden

Da den siste istiden i Europa var på høydepunktet – etter geologenes beregning for ca. 16–17 000 år siden var hele Nord-Europa dekket av en sammenhengende ismasse. Stedgrensen strakte seg fra Irlands sydspiss over London, gjennom Belgia og mellom Tyskland til Lemberg og Kiev. Derfra videre mot øst og nord. Frankrike og Italia og det meste av Spania var isfritt. I disse landene og lengre mot øst over Donaulandene mot Svartehavet har det i disse fjerne tidene bodd mennesker og hva som mere er, de har mestret og utøvet en billedkunst som eksisterer den dag i dag.

Denne kunsten forbauset oss i den grad da den ble oppdaget at en simpelthen nektet å godkjenne den. De første istidsbilleder som var innrisset på veggene i den nå så berømte Altamiragrotte i nord Spania ble oppdaget ved et tilfelle i året 1879 av en spansk amatør-arkelog, Don Marcellino de Sautuola. Da han kunn- gjorde dette på trykk møtte han en kraftig motstand fra vitenskapen. De mente at slike overlegent utførte impressionistiske dyrebilder umulig kunne være så gamle. Dette var ikke noe rart. Ser en historisk på dette må en huske at stillingen den gangen var at de eldste kulturting man kjente var omkring 5–6 000 år gamle. Kunst eide, mente en, hverken egypterne eller assyriene, men den kom først ved den greske kunsts blomstring.

Fenomenet i Altamira ble altså ikke trodd. Den arkeologiske horisont var den gang for Europas vedkommende begrenset av det som ble kalt den «geometriske» periode i Grekenland. Tiden fra 1 000 til 800 f. Kr. Ornamenter mente å representere den Europeiske kunsts barndoms- tid. Og så kom en amatør-arkelog og presenterte iføen dyrebilder som skulle stamme fra årtusener tilbake.

Men arkeologene er reneste detektiver og etterhvert øket de sine beviser med flere funn av disse sjeldne dyrebildene. Menneskene som levde i denne istiden vet man nå atskillig om, hvordan de var, men problemet hvor de kom fra er fremdeles uløst.

Arkeologenes uttrykk for den siste istiden i Nord-Europa og dens kulminasjon og langsomme tilbakegang til Nord-Skandinavia er «Palæoliticium» d. v. s. Oldsteinalderen. De franske vitenskapsmenn har nedlagt et stort arbeide på dette område på grunn av landets rikdommer på slike funn. De mener at Oldsteinalderen må deles i to perioder. I den eldste tiden Neanderthaleren, et merkelig stygt menneske. Det var lite av vekst og hadde vikende hake og panne. Hjernebassen var ytterst liten og munnen hadde veldig tenner.

Armer og ben var korte. Levesettet til disse mennesker har vært svært primitivt. I den yngre Oldsteinalderen kom det nye mennesket, Cro-Magnon-Mannen, som i bygning og vekst var et virkelig mannfolk. Han ser vi gjerne som vår stamfar, homo sapiens. Denne mennesketypen er det som har etterlatt oss sin merverdige billedkunst.

Det later til at menneskene den gangen bodde på åpne steder. Klimaet var til å begynne med varmt, men etter hvert som ismassene nærmet seg og Mellom-Europas sletter ble kalde, søkte menneskene ly i grotter og huler, hva franskmennene kalte abri (ly). Det fantes rikelig av disse hulene i Frankrike og Spania. F. eks. ved Pyreneenes skråninger og på de Midt-Franske kalksteinsplatåer i Dordogne. Disse hulene strakk seg flere hundre meter innover i fjellene og her er det en har funnet benrester og redskaper av flint og ben. Likeledes er det funnet rester av store rovdyr. Istidsmannen har ikke kjent hverken åkerbruk eller kvegavl. Det gikk årtusener før mennesket begynte med det. De har formodentlig praktisk talt levd av jakt og den gangen manglet det ikke vilt.

Bildene på grotteveggene forteller det. Det er bl. a. tegninger av den mektige urelefanten, den langhårete Mammuten. Jakten ble ikke drevet av istidsmannen for fornøyselsens skyld, men det var nødvendig for ham fordi han levde av det. Som tidsfordriv risset han dyrene inn i grotteveggen enten alene eller i store flokker. Fremstillingsmåten var som regel slik: Inn- hugning av de ytre konturlinjer og så maling eller med en farge som regel dyprodt, brun eller grå. Fjell- platen er sjelden forsøkt utjevnet. Men ujevnheten er meget behendig komponert inn i dyrefremstillingen og således nøytralisert. Det er utrolig hvordan istidsmannen har fått tegningene til. Bisonoksen og mammuten er tegnet i fart, og villsvin og hester, sammen med bjørn og rein er også utmerket gjengitt. De mest kjente av grottene er Altamira. Altamira i de Nord-Spanske fjell, Font-de-Gaume, Les Gombarelles og La Mouthe i Dordogne og den svære lange (1 400 m) Niaux-grotte i Syd-Frankrike.

Den franske paleolitiker, Abbe Breuil, har særlig studert disse tegningene. Han sier at de er utført med letthet og sikkerhet som er forenet med en forbausende realisme og at de må ha pågått gjennom generasjoner. De aller første innrissene er uten farge, men i neste periode er en merkelig farge benyttet. Enkelte ting

grenser til det fullkomne – Herregud, hvor de menneskene måtte være talentfulle, sa han. Oldsteinalderens folk må ha hatt en medfødt kunstnerisk evne som vi ikke finner maken til før etter mange tusen års forløp i For-Asien og Egypt.

De fleste av disse bildene er laget så langt inn i grottens indre så de kan umulig være laget for pyntens skyld. De har en egen magisk tiltrekning og man kan merke at jegergleden lyser fra bildene.

Istidsmannens våpen var også utstyrt med fine graveringer og utskjæringer som nesten alltid forestilte et dyr.

Dyreskikkelsen er den gamle kunsts største glede. Hverken planteornamentikken eller menneskefiguren er lykkes så godt for dem. En har også funnet relieffer og statuetter av nakne kvinner, men kvinneskikkelsene er stygge og plumpe – en ren fornærmelse mot kvinnefiguren i dag.

Men istidens kunst har unektelig, ved at den er så uhyre gammel, en egen tiltrekning på oss. Dens merkevordige kulturelle bakgrunn som den vidner om, og viser at menneskets evne til kunstnerisk ytelse allerede eksisterte så sterk og levende i en så fjern tid.

Ko.

GLIMT FRA

AVDELINGEN

Fjernsynavdelingen er en ny avdeling ved *Proton*, og har i den senere tid naturlig nok vært omfattet med stor interesse. Men selv om avdelingen faktisk har eksistert allerede i to år, er det først siden våren 1960 vi har produsert fjernsynapparater.

I løpet av det første året arbeidet bare én mann ved avdelingen, nemlig siv.ing. Johan Fuglesang, som ble ansatt 1. januar 1959 med den oppgaven å lede det tekniske arbeidet ved produksjonen. Den første tiden medgikk til planlegging, da en god planlegging, som alle vet, er selve grunnlaget for en god produksjon. Sammen med overingeniørene N. Rolfsjord og P. Krogstad ble alle viktige retningslinjer trukket opp, og samarbeidet med *Siemens* på fjernsynsfeltet ble opprettet og ledet inn i de riktige spor.

På grunn av de særegne omstendigheter med innførselsrestriksjoner, tollspørsmål og NEMKO-forskrifter i Norge, ble det besluttet at det var en fordel å utføre meget av det tekniske arbeid i Oslo. Ing. Fuglesang var i den anledning flere ganger i Berlin for å studere det tekniske opplegg hos *Siemens*. På grunnlag av *Siemens'* erfaringer, tillemptet våre stedlige forhold, kunne så vår fabrikkavdeling bygges opp. Vi tok i første rekke sikte på å importere byggedeler for apparater til Norge, for så å sette apparatene sammen her.

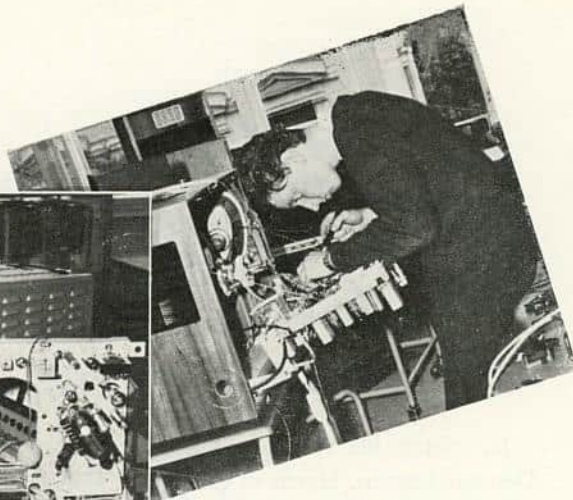
Imidlertid var det visse komponenter det ville lønne seg dårlig å innføre, derfor ble det besluttet at f. eks. kassene skulle fabrikeres i Norge. Likeledes var det klart at skulle våre bestrebelser lykkes, måtte de innførte

komponenter underkastes en ny og betryggende kontroll, og verkstedet ble innredet deretter. I dag har vi således flere måleplasser med førsteklasses kontrollinstrumenter for trimming og feilsøking, og har bl. a. også installert en lokal sender som gjennom hele arbeidstiden sender ut et prøvebilde over kabel til de forskjellige måleplasser hvor prøvebildet trenges. På den måten er vi blitt uavhengige av sendetider fra NRK, og dette nyter selsagt også vårt TV-serviceverksted i 1.-etasje godt av.

Vår første serie på 1 000 apparater 21" (type F 10) ga oss en mengde erfaringer, og vi kunne på våre neste serier satse på et meget høyere stykktall. Det viste seg også at vår tekniske beredskap snart kom oss til gode. Da vi fra høsten i år fra *Siemens* bare kunne få tilsendt materiell til 21" apparater, var vi selv i stand til å forandre dette materiell og tilpasse det til bruk for 23" billedrør. Under et nytt besøk ved hovedkontoret for *Siemens Electrogeräte* i München ble det fortalt oss at vi var det første selskap i verden innen *Siemens*-konsernet som er kommet på markedet med 23" apparater, og vi har høstet stor anerkjennelse for dette der nede.

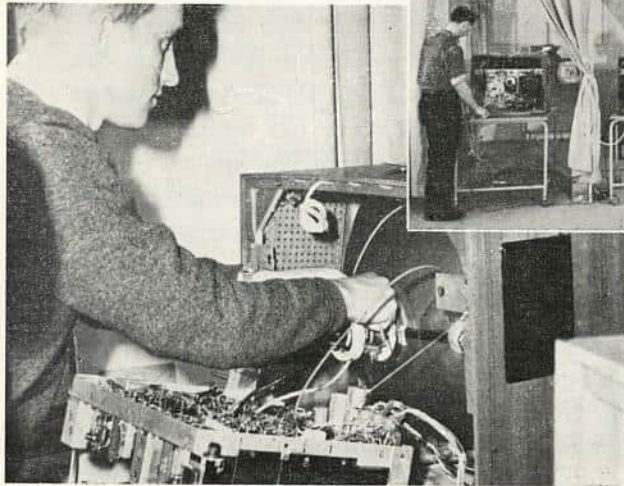
Dette sammen med den omstendighet at det lyktes oss å få fremskaffet en konsollmodell som vakte almen oppmerksomhet på Radio- og TV-utstillingen på Festningsplassen i august, gjør at vi i dag, tross den harde konkurransen på TV-markedet, føler at vi står sterkt rustet til å ta opp kampen om publikums gunst.

Vi bringer noen bilder fra vår TV-avdeling, som viser litt av hva avdelingen i dag står for.

Lederen av T.V.-avdelingen, siv.ing. Johan Fuglesang. Hans I. Paulsen trimmer et chassis.

Sverre Martinsen er opptatt med feilretting

Jan Graven foretar innstilling av billedgeometri.

Innstilling av riktig billedgeometri.
Operatøren (t. v. Olsen, f. h. Leif Svarteng) ser bildet i speilet som er plassert foran apparatene, og innstiller bildet mens de selv står bak.

Elektrisk prøvning av chassiser.

Bjørn Knutsen finjusterer kontrollapparatene.

Tekniker Bjarne Sætre (t. v.) konfererer med formann Otto Bjerketvedt.

VI HAR VINNI...

Ja, seieren ble vår. La det være sagt med en gang: Den var knepen. Hvem vi vant over? Har du ikke hørt om dysten mellom Vegar og Proton Bridgeklubb.

Karene på Vegar synes nok det var leit at de alltid hadde banket karene våre så ettertrykkelig ved skytterkonkurransene som er blitt avholdt. Det sa de i hvertfall da de inviterte oss ut for, som de sa, å slå dem i bridgekonkurranse — «en øvelse de ikke skulle ha særlig ferdighet i». Samtidig ville vi få anledning til å bese fabrikkene. Fra Proton fikk vi hyggelig svar på vår søknad om permisjon for deltakerne til turen og også økonomisk støtte, så vi slapp å gripe for dypt i klubbkassen.

Fredag den 14. oktober drog vi avsted til fabrikkene. Det er en biltur på en snau time på gode veier i retning Askim—Ørje. Til fabrikkene kom vi i to-tiden. Vi ble hilst velkommen av driftingeniør Hegland. Han delte oss inn i puljer som med hver sin ciserone ble ført gjennom fabrikkene. Rundgangen tok ca. halvannen time. Det var passe tid til å få et førstehåndsintrykk av alt det som skal til før en stabel jernplater eksempelvis er omskapt til førsteklasses panelovner, omhyggelig stablet i enkeltemballasje på lager. Sakser, stanser, knekker, punktsveisemaskiner, et imponerende lakkanlegg, montering, kontroll og pakking — alt må samspille harmonisk for å bringe produktene rasjonelt frem.

Etter rundgangen fikk vi servert deilig landsens erte-suppe og rundstykker med meierismør, og praten gikk om løst og fast mellom ansatte der og her. På få minutter var vi alle gamle kjente. Etter maten kom alvoret. Under Holms sikre ledelse begynte spillene. Først nesten høytidelig, forsiktig prøvende følte vi hverandre på ten-

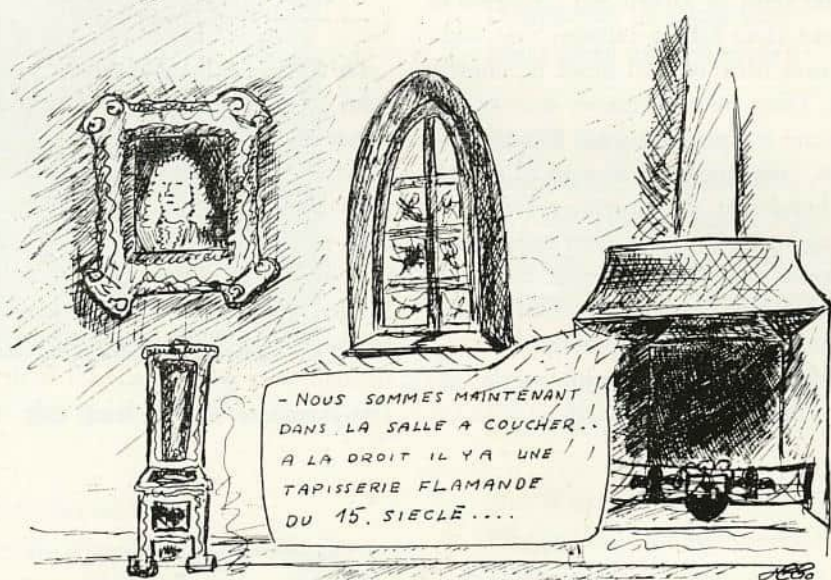
nene, men snart måtte konkurransealvoret vike for hyggen, slik det bør være ved slike vennskapelige oppgjør. Vi konkurrerer for å hygge oss! Halvveis i spilleprogrammet var innlagt en kaffepause med kringle og wienerbrød. Nå var alle skranker revet ned og hyggen fullkommen. Snart var alle spillene spilt og utregningen kunne begynne. Det var spennende! Alle følte vi på oss at det hadde vært en jevn kamp. Og det viste tallene også. Når jeg, som bildet ovenfor viser, på vegne av vår klubb mottar lagpokalen av Bratten skyldtes det våre 403,5 poeng mot Vegars 402,0. Skodbo—Sætha sikret seg førsteplassen som beste par og fikk for det hvert sitt salatbestikk i rustfritt stål og teak. Nielsen—H. Hansen fra Vegar belå annenplassen med 82 poeng, et halvt mindre enn førsteplass, og fikk hver sin østehøvel i rustfritt stål og teak. Johannesen—Bogen, også fra Vegar, vant tredjepremie og fikk tinnkurver. Fjerdepremie, to messing askebegre, gikk til Holm—Nordli. Fru Grav fra Vegar fikk konfekteske som beste dame, og vår kjære Rikka fra Vegar som stelte maten, fikk også konfekt som takk for serveringen. At Grav—Bratten fra Vegar, som stod for invitasjonen, gikk hen og fikk jumbopremie, skyldtes sikkert lutrer høflighet, og mon det ikke var derfor Vegar lot oss vinne. Det ser vi neste gang, når vi er vertskap. Nedenfor ser du til venstre H. Hansen—Nielsen og til høyre Sætha—Skodbo. I midten utregningsarbeide.

Wig.

Magnetofon og lydbånd på historisk og hellig grunn

Tekst og tegninger av Henning Goborg.

Loire-dalen i Frankrike regnes for å være et viktig kultursentrum, og å dømme etter alle de flotte slottene som er der så har det sikkert vært slik i mange hundre år. Det er nesten ikke overdrevet å si at slottene ligger tett i tett. Noen har vakre haver med springvann, små dammer og innsjøer. Majestetiske svaner siger frem og bærer sine hoder like høyt som de høyvelbårne adelsfolk som i sin tid bodde der. En gammel gartner går omkring og stekker hekken, det virker som om han også ruger på slottets gamle hemmeligheter. Det er rart med det, gamle tjenestefolk og for den saks skyld gamle funksjonærer i et firma bærer som regel alltid på slike verdier. Men tiden går stadig videre og tærer på de gamle våpenskjold som smykker fasadene og hyller inn fontenskulpturene med irrgrodd mose.

Å besøke en fem-seks slott på én dag er ganske slit- somt selv om man blir kjørt omkring i vår tids automobilomnibus i stedet for karet eller hest. Ikke behøver man å bære en tung rustning heller, slik som i hine harde dager. Man griper seg i å tenke slik. Hvis man i det hele tatt skal ha noe glede av sine omgivelser, så må man leve seg så godt inn i det som mulig – ja helst glemme nåtiden. Vel, noen morsomme sidetanker kan jo være ganske artige, og vandrende over vindebroen og inn i den gamle hertugelige atmosfære maner kanskje fantasien frem en tanke om hvilke farver man ville ha båret hvis man hadde levd i den tiden. Hadde jeg for eksempel

båret Protonernes blå og gule farver slik som våre varebiler i dag? Eller hadde jeg båret min egen families farver? For den saks skyld kan man jo aldri vite om man for flere hundre år siden hadde noen aner her nede.

Som man går slik og funderer og har glemt at man er på sightseeing sammen med en vanlig kosmopolitisk flokk turister, lyder plutselig en sterkt sammentrengt stemme ut fra peisen i hertuginnens soverom: – *Messieur' dames, nous sommes maintenant dans la salle a coucher... A la droite il y a une tapisserie flamande du 15. siecle....* o. s. v.

Så langt er det altså kommet. Den guiden som fulgte oss med gullrenner og slottets våpen i luen behøvde ikke si et ord. Magnetofonen fra slottets indre talte dets historie. På en måte er det vel slik det skal være. Vi sier jo så ofte: – tenk om veggene kunne tale! Her på slottet Langeais i Loiredalen talte peisene. Vi besøkte det ene rommet etter det andre, og vi hadde ikke før kommet inn før en fransk stemme begynte: – *Allors, Mesdames et messieurs, cette chambre etc. etc.... et la tapisserie a la droite est flamande du 15. siecle....*

De fleste peisene hadde en høyttaler, og den magiske stemmen fulgte oss over hele slottet. Det hele var overraskende og ganske artig, men når en stor flokk står og stirrer inn i en talende peis med et noe forundret uttrykk i ansiktet blir det nok litt kunstig. Med tiden blir

det kanskje slik flere steder, og særlig for en enslig besøkende kan det virke ganske fascinerende med en stemme fra det indre som betror en de interessante hemmeligheter nær sagt personlig.

— — —
Men vet du at magnetofonen og lydbåndet allerede har gjort seg gjeldende ved Kristi føtter? Ja det høres nesten blasfemisk ut, men med en tankeoverføring er det faktisk sant. I nærheten av kirken San Giovanni in Laterano i Roma finner vi «de hellige trapper», *Santa scala*, nemlig de trapper som førte opp til huset til Pontius Pilatus i Jerusalem. Disse marmortrapper som er ført til Roma, er de samme trapper som Jesus Kristus gikk på da han ble dømt. Trappene fører nå opp til et alter med relikvier, og hundreder av pilegrimer kryper på sine knær oppover, og ber en bønn for hvert trappetrinn. Gamle og unge foretar denne anstrengende botsgang. Det tenkes ikke på klær eller strømper som blir ødelagt. Dag etter dag hele året kryper folk opp her.

Hva har magnetofonen med dette å gjøre, tenker du nå, — jo, ved foten av trappen til Pilatus står et slikt ny-

motens apparat, og ved å putte på 100 lire kan man høre en stemme fortelle historien om de hellige trapper fra Jerusalem. En høretelefon snakker engelsk, en annen fransk eller tysk. I sin tid lød stemmene ved denne trappen: — Korsfest, korsfest, gi oss Barrabas fri! Og Pilatus' myndige stemme lød også til folket. Nå er det lydbåndet som forteller om det som foregikk dengang og om hvordan trappene havnet i Roma, den evige stad.

— — —
De nevnte lydbåndapparater er muligens noe anderledes konstruert enn våre magnetofoner, men prinsippet er sannsynligvis det samme som på en magnetofon eller diktafon. Jeg undersøkte ikke slottets indre for å bringe det på det rene. Om noen år kan kanskje også peisene på Akershus tale, eller man kan finne et slikt fortellende apparat i Nidarosdomen, Bryggen i Bergen eller Folkemuseet, og slik vil fortiden alltid kunne fortelles til den besøkende enten det er en guide til stede eller ikke og alle vil få det gamle ønsket oppfylt — *tenk om veggene kunne tale. . . .*

Den berømte violinisten Paganini var så dyktig at han kunne spille et musikkstykk på bare én streng. Men han var også kjent for sin gjerrighet. Engang i Berlin ble han avkrevd 10 mark for en kjøretur.

— De kan vel godt betale så mye, sa kusken, som bare på en eneste aften kan tjene 1 000 mark.

Paganini gav kusken 3 mark, akkurat det turen kostet, og sa:

— Den dagen De kan kjøre vognen Deres bare på ett hjul, skal jeg med glede betale 10 mark.

Det finnes dager da det er omtrent umulig å snakke barna til rette — fra og med mandag til og med søndag.

— — —
En kjent kunstner har funnet den ideelle løsning på hvordan man skal besvare ondskapsfulle brever som fornærmer en. Han sender simpelthen de tarvelige brevene tilbake til avsenderen med følgende bemerkning: For en del dager siden mottok jeg vedlagte brev. Jeg sender det til Dem fordi jeg syntes De bør vite at en eller annen idiot skriver slike tåpelige brever i Deres navn. . . .

Eksempler på forslagsområder

Materialer

1. Måter å spare materialer på.
2. Bruk av materiale som er billigere eller lettere å få tak i enn det man i dag anvender, uten at forandringen går ut over effektiviteten.
3. Arbeidsoperasjoner hvor materialet ikke er av den mest økonomiske størrelse, fasong eller beskaffenhet.
4. Forbedringer innenfor området merking og stempeling av materialer.

Håndtering

1. Redusering av antall ganger materialet håndteres.
2. Kortere transportveier.
3. Innsparing av tapstider under levering av materialer til operatøren.
4. Anvendelse av helt eller delvis mekanisk utstyr for den interne materialtransport.

Maskiner og verktøy

1. Ideer til bedret maskinvedlikehold, og til minskning av slitasje på maskiner eller maskindeler.
2. Ideer til nytt verktøy eller maskiner for arbeid som hittil har vært gjort manuelt.
3. Forbedringer i plasseringen av verktøyet eller utstyret.

4. Kombinering av to eller flere maskiner til en.
5. Ideer til best mulig utforming av håndtak og lignende, slik at betjeningen går lettere.
6. Plasseringen av kontrollorganene for maskiner.

Innsparing av tid

1. Innsparing av gangtider.
2. Innsparing av ventetider.

Papir- skjemarutiner

1. Redusering av papirarbeid uten at dette går ut over effektiviteten eller man mister nødvendige statistiske data.
2. Forenkling av skjemarutinen mellom avdelingene.
3. Ideer for en bedre oppdeling av skjema- og papirarbeidet.

Arbeidsoperasjoner

1. Eliminering av en operasjon.
2. Muligheter for ved en operasjon å bearbeide flere stykker samtidig.
3. Forandring av operasjoner slik at man får et bedre resultat
 - a) ved å dele opp en operasjon i to kortere
 - b) ved å kombinere to operasjoner
 - c) ved å forandre operasjonenes rekkefølge.
4. Ideer med sikte på innkorting av operatørens arm- og håndbevegelser.
5. Ideer med sikte på eliminering av alle unødvendige bevegelser.
6. Eliminering av årsaker til tretthet ved å forandre metoder, maskiner eller arbeidsforhold.
7. Ideer med sikte på en oppdeling og spesialisering av arbeidsoperasjoner.

Arbeidsforhold

1. Ideer til forebygging av arbeidsulykker.
2. Arbeidsperiodenes oppdeling i arbeid og pause.
3. Forbedring av stolen, arbeidshøyden eller andre faktorer som henger sammen med operatørens rekkevidde.
4. Forbedring av forhold som forårsaker tretthet og fysisk påkjenning.

Samarbeidsforhold

1. Ideer med sikte på å forbedre forståelsen og samarbeidet mellom avdelinger og individer.
2. Ideer som gjør de ansatte mer fornøyd med sitt arbeid.
3. Muligheter for forbedring av opplæringsmetoder.

Innsparinger

1. Muligheter for å spare penger.
2. Muligheter for sparing av lys, varme, olje, kraft.
3. Innsparinger oppnådd ved bedre renhold og ryddighet.

*

Angående premiering av forslag se annen artikkel i avisen.

Arbeideravisa, Trondheim 20.8.60:

Navigasjonsskolen på Lade.

... Hensikten med det roterende navigasjonsrommet er at det skal imitere et skip i sjøen. Nå kan elevene lære navigering mens rommet dreier, akkurat som når et skip går styrbord eller babord.

Det er A/S Proton, Trondheim, som har levert det maskinelle utstyret og sørget for monteringen av det, og det er rene trolldomskunster som her skal skje....

*

Aftenposten 30.8.60:

TV- og radioutstillingen.

... På den annen side finnes flere interessante båndopptakere av ny type. Proton stiller ut Stercouthgaver med komplett innspillings- og avspillingsutstyr....

*

Arbeiderbladet 31.8.60:

Bedriftsfotball.

... I II. divisjons avdeling A har Proton gått opp på lederplassen etter CPS's fatale nederlag med 2-0 for Radionette. Men CPC har ennå sjansen, da de har spilt en kamp mindre enn Proton....

Sarpsborg Arbeiderblad 18.10.60:

Bridgespill fører til evig fortapelse

ble det hevdet i Skjervøy herredsstyre da Bridgeklubben søkte om å leie kommunesalen til sine spilleaftener.

Kortspill er kanskje uskyldig nok, men jokeren er med og han er slett ikke uskyldig. Til det repliserte en annen av debattantene at jokeren slett ikke er med i bridge. Søknaden om lokale ble avslått.

*

Elektroteknisk Tidsskrift nr. 27 av 25/10. 60 er sendt ut som et spesialnummer som behandler «Kunststoffer i høyspenningsteknikken».

Vi siterer fra artikkelen:

«Æren for at dette spesialnummer har kommet i stand tilkommer tre unge ingeniører ved A/S Proton i Trondheim. De har både tatt initiativet, og båret tiltaket fram ved å skrive og skaffe billedmaterialet. Vi takker dem for dette – kanskje aller mest for initiativet – og synes de har gjort seg fortjent til en spesiell presentasjon.»

De tre unge ingeniører som har gjort seg så fordelaktig bemerket i Proton, Trondheim, er:

Alexander Bratt, Tor Inge Johansen og Arnfinn Johnsen.

For øvrig anbefaler vi leserne å se nærmere på denne artikkelen i ETT nr. 27.

En mann innrømmer gjerne at han er en dårlig forretningsmann ja, til og med en dårlig ektemann; men ingen får ham noen gang til å tilstå at han ikke er god til å kjøre bil.

De må ha kjøpt støvuger fra Proton der opppe.

* RIDDEREN *

Av Eivind Kolstad.

Det strålte fra alle slottets vinduer denne aften – general de Martel holdt nemlig karneval og stemningen var høy inne i festsalene. Generalen selv var en praktfull Othello, og han var overalt og alle steder og oppmuntret gjestene med sitt barske smil. I spisesalen bugnet det av alle de kosteligste retter som kunne oppdrives, og vinen flöt i strømmer.

Dansen gikk livlig. Løytnant Orzy svang sin dame, Mademoiselle Rambiere, i en lystig vals. Han smilte forelsket til henne. Det var ikke hver dag løytnanten kunne holde en slik liten skjønn tingest i armene sine, og når han tenkte på bordets gleder der inne i spisesalen strålte han ennå mere opp.

Etter dansen foreslo han mademoiselle å gå inn for å slukke sin tørst.

– Det er merkelig, sa løytnanten, da de stod ved bardisken og fikk en forfriskning, hvor den ridderen spiser. Hver eneste gang jeg har vært her inne i spisesalen har han stått ved bordet og tatt til seg som han ikke skulle ha sett mat før.

Mademoiselle Rambiere så hen til bordet og lo.

– Misunner De ridderen hans matlyst? sa hun ertende.

– Nei, ikke det spor, svarte Orzy, men jeg synes det er underlig at et menneske kan spise så meget. Kanskje det er et veddemål, for såvidt jeg vet har jeg bare sett en eneste her kledd som ridder.

Neste gang paret kom til baren for å få en ny drink sto den samme ridderen ved bordet og frätset i all den gode maten. Løytnanten satte store øyne.

– Mannen må være gal, sa han. Se bare hvor han spiser. Det er ikke småtterier han legger i seg. Nu syntes Mademoiselle at dette var underlig også, og begge to oppsøkte generalen for å fortelle ham om den sultne gjest.

Generalen lo støyende. – Det gleder meg at mine gjester setter pris på maten, sa han og ville ikke høre mere på løytnanten.

Men løytnant Orzy hadde fått ridderen på hjernen. Han fikk Mademoiselle interessert i å studere mannen. Men da de kom tilbake til spisesalen var ikke ridderen å se. De gikk inn til de dansende igjen, men der var han heller ikke.

Men stor ble deres forbauselse da de atter i spisesalen fikk se ridderen ved det store dekkede bordet. Han sto og nøt litt kald kylling og drakk begjærlig et glass champagne.

– Det er sikkert det tiende glasset han drikker til bunns i aften, sa Orzy, og Mademoiselle så beundrende på ridderen som kunne tåle så meget av den edle drikk.

Men nå hadde løytnanten fått blod på tann. Han ba Mademoiselle om å unnskyld ham et øyeblikk, og fra nå slapp han ikke ridderen av syne.

Han fulgte etter ham gjennom slottsgangene. En lang rekke av labyrinter, forekom det Orzy, men han ga seg ikke. Lydløst fulgte han etter i passende avtand. Stor ble hans forundring da ridderen gikk ut i slottets søndre del og forsvant gjennom en liten bakdør som førte til hagen. Her påskyntet ridderen sine skritt, og løytnantens forbauselse ble ennå større da den forfulgte fortsatte mot en kaserne.

– Ridderen gikk inn i soldatenes vaktstue. Løytnanten kikket inn gjennom det lille vinduet med store øyne.

– Varsågod neste, hørte han ridderen si idet han kastet rustningen av seg. Maken til god mat og drikke har jeg aldri smakt i mitt syndige liv. Og den forbausede løytnant så en ny soldat trekke på seg rustningen for å begi seg på vei til slottet.

Fra gårdsplassen i Meinichs gt. 15.

Kr. 1 000,00

- ett tusen kroner -
som ekstrapremie for det beste forslaget

Otto Bjerketvedt

Etter oppdrag fra ledelsen har jeg den glede å meddele at det fra i år og kommende kalenderår ved årets avslutning vil bli oppsatt en belønning på kr. 1 000,00 for det beste og mest positive forslag som innsendes.

Nå er det ikke bare, bare -. En forutsetning for at en så stor ekstrapremie settes opp, er at vedkommende forslag er positivt og virkelig har verdi til firmaets beste. En lettelse og forenkling av systemer som f. eks. i produksjonen så vel som i det kontormessige, hvor en virkelig innsparing er til stede, blir de forslag som blir tatt opp til denne vurdering.

Forslagsvirksomheten er dessverre gått tilbake. Hittil i år er det bare innkommet 10 forslag, hvorav 3 virkelig positive, som er blitt premiært, mens 2 fikk en oppmuntringspremie. Vi håper imidlertid at interessen heretter vil stige, så at konkurransen om ekstrapremien vil bli stor.

Otto Bjerketvedt på produksjonsavdelingen var i år den heldige. For sitt forslag om visse tekniske detaljer i forbindelse med ombygning av 21" TV- til 23" TV-sjassier fikk han i vanlig premie kr. 500,00, og som belønning for det mest positive forslag i løpet av 1960 ble han tildelt tusenlappen.

Altså, en forslagsstiller som blir premiært for innsendt forslag, kan utenom den vanlige premie tjene en tusenlapp ekstra. Så - vær så god - sett i gang, la forslagene velte inn!

Johs. Iversen
Formann i forslagskomiteén

Det kan gjøres på bare

5

minutter

Ved en ungdomsfest fikk hver av talerne 5 minutter. En teolog holdt følgende tale, som innebærer atskillig visdom:

Jeg er blitt innbudt til å tale til dere i 5 minutter, og ikke lenger. Lite kan en si, men mye kan en utrette på 5 minutter. På 5 minutter kan en hel by settes i brann, et skip bores i senk, en sjel gå fortapt. Et øyeblikks feiltrinn kan formørke et helt liv. Ta disse tanker til deres hjerte. Da er min oppgave løst på ett minutt istedenfor 5.

Mang en ung mann har i et ubevoktet øyeblikk eller i en stor fristelse frembrakt en ruin som ikke den lengste levetid kunne gjenopprette. En forbrytelse, en synd, en feil eller endog en forsømt plikt, - og følgene vil ikke utebli.

I et hungerens øyeblikk solgte Esau sin førstefødselsrett. - Tusener av unge menn ødler bort deres for mindre. En uærlig handling, et usømmelig ord besmitter sjelen slik at et helt liv ikke kan vaske den ren. Tenk på, når dere blir fristet til å synde, at dere på 5 minutter kan miste deres gode navn, bringe deres sjel samvittighetsnag og bringe deres gamle foreldre sorg og for tidlig i graven.

Kan så mye ulykke forårsakes på 5 minutter, kan også mye godt utrettes på samme tid. Dere kan bestemme dere til å føre en nyttig og ærefull livsferd. Denne bestemmelse kan liksom godt treffes på 5 minutter som på 5 år. Pass på ørene, og kronen skal passe seg selv. Pass minuttene, så får dere full nytte av timene.

En kjent vitenskapsmann sa: «Jeg anser en time fortapt, hvori jeg ikke med min penn eller tunge kan utrette noe godt.» Og Seneca lærer at tiden er den eneste skatt som gjør gjerrighet til en dyd.

Om jeg hadde kunnet nytte alle de 5 minutter som jeg er blitt berøvet av kjedelige mennesker, da ville jeg i dag ha vært mer enn jeg er, og visst mer enn jeg vet.

Forspill aldri 5 minutter av deres tid, og røv den ikke fra andre ved å la dem vente på dere.

5 minutter om morgenen og 5 minutter om kvelden kan på to eller tre år hjelpe dere til å lære fremmede språk.

Tapte penger kan en få tilbake, bortødet formue kan gjenvinnes, nedbrutt helse kan rettes opp ved forsiktighet og passende midler; men bortkastet tid vender aldri tilbake.

Mine unge venner, vurdér aldri 5 minutter for å være uten betydning. Det tar ikke 5 minutter å gjøre en god gjerning, og en god gjerning vil sikre dere et ærefullt og nyttig liv her på jorden.

Katten og musen

Tegning: Randi Skarnes.

En grytidlig morgen ruslet en liten mus omkring for å finne litt mat. Det var rusket og kaldt og selv med den gode pelsen hutret musen. Den visste om en kjellerbu hvor alt som godt var, både av ost og mye annet rart. Stort skulle den ikke ha, men uten mat og drikke duger helten ikke, tenkte vel musen og pilte mot hullet den visste om. Og snart var den i kjelleren og kom seg inn i rommet hvor alt det gode var.

Men folkene på gården var blitt lei av musebesøk og hadde anskaffet seg en flink katt som skulle rydde opp for den slags ubudne gjester. Idet musen snek seg bort til den gode osten, ble den plutselig stiv av skrekk for den hørte en lyd som ikke var til å ta feil av. Det var listende katterfotter og hurtig som lynet smatt den opp på en liten hylle.

Litt etter kom den svære katten med et listig uttrykk. Den fikk øye på musen og ble streng i blikket.

– Goddag mus, sa pus. Det er siste gangen du stjeler ost og mel, for nå slår jeg deg ihjel.

Det morsomste katten vet er å leke med musen før den kverker den, så det var ikke noe rart i at den vesle musen skalv over hele kroppen der den satt vettskremt på hyllen på veggen. Men pus måtte jage den derfra.

– Kom deg ned og slå av en prat, så skal du få litt mat, sa katten og gjorde seg riktig lekker i målet.

– Nei, nei, jeg skal gå min vei, pep musen. Jeg lover på tro og ære at osten og melet skal jeg la være. Jeg har noen museunger små, som jeg skal forsørge nå. Hører du på?

Men musen skjønte så inderlig vel at katten var ikke til å stole på, så den tenkte lynsnart hvordan den skulle slippe unna knipen den var i.

– Du snakker bra, men når som helst kan jeg deg ta, hvislet katten. Det er best du tier og gjør som jeg sier. Kom ned til meg i en fei. Forstår du meg?

– Du dreper dem som er mindre enn deg, din blei! sa musen og så gjorde den plutselig et sprang, for katten slo klørne i veggen så det sang.

– Jeg tåler ikke alt, svarte katten kalt. Så freste den opp og gikk til angrep.

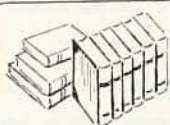
– Først et dytt og så et slag, så kommer du aldri mer i muselag. Katten ville ikke la seg håne av en elendig musefille. Nå skulle den slå den ihjel med det samme!

Men musen forsto at nå var det virkelig alvor, så da katten stormet mot den, sprang den opp til en liten glugge på veggen. Katten etter som et lyn, men musen smatt ut. Men akk, nå skal du ha takk. Gluggen var så liten at katten ble sittende fast. Den kom seg hverken ut eller inn. Den freste og raste og mjauet og vred seg.

– Nå letter jeg på hatten for den tapre svære katten! flirte musen som satt trygt utenfor.
– Hi, hi, hi, ha, ha, ha, du får ha det riktig bra, og takk skal du ha for i da'!

Og så pilte musen vekk det beste den hadde lært, men til det huset turde den nok ikke våge seg mer, for katten glemte nok ikke dette.

Fra Kolstads nettopp utkomne eventyrbok «Tryllefjæren».

BIBLIOTEKET

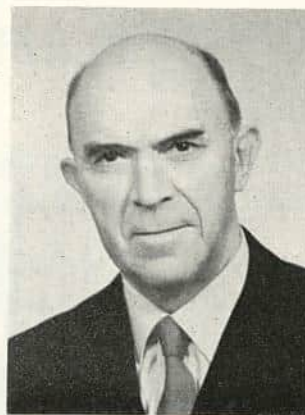
NYE BØKER

- DK 34 Register for Tidsskrift for omsetningsavgift 1954/1958
DK 061 Aftenposten i hundre år, av Gunnar Christie Wasberg
DK 621.3 Hilfsbuch für Hochfrequenztechniker Band I
DK 621.3 dto. » Band II
DK 659 Public Relations i USA av Nils M. Apeland.
DK 681 Stereo Handbok av G. A. Briggs
DK 621 Hi-Fi-Handboken, Lennart Brandquist, Stockholm 1960.

Stoff til neste nummer av Protonavisen
bes sendt redaktøren
innen 5. februar 1961.

Ingeniør

Jens Glad Balchen

Det er utrolig hvor fort årene går – tenke seg til at en så ungdommelig kar som Glad Balchen har nådd pensjonsalderen. I den anledning hadde jeg i farten et lite intervju med ham sist han var inne på besøk i Oslo.

– Nå, Glad Balchen, er du lei for å slutte?

– Lei og lei, sier Glad Balchen, siden du spør, må jeg jo si, at man etter 50 års virke i faget etterhvert ser frem til en roligere periode i sitt liv.

– Ja, det forstås, du er jo egentlig Bergenser og dro til Kristiansand; fortell litt om tiden fra du begynte i Siemens' tjeneste.

– Det var i 1924 jeg kom til Kristiansand for å begynne med salget av elektriske artikler for Siemens. Det var midt i de vanskelige årene.

– Hvordan det?

– Vi hadde jo hatt høykonjunktur under forrige verdenskrig, og som de fleste vil huske, kom der et kraftig tilbakeslag. Men Sørlandet er, som bekjent, en blid landsdel med hyggelige mennesker, og jeg har aldri angret en dag på at jeg flyttet dit.

– Hva var egentlig din oppgave?

– Jo, det var å selge de varer som vi nu har spesielt under avd. 80. Selv om tiden var vanskelig til å begynne med, har vi hatt en voksende omsetning i alle år. Distriktet omfattet deler av Aust- og Vest-Agder, men senere fikk Proton representant i Arendal. Da han nylig gikk over i annen virksomhet, ble distriktet omtrent det samme som da jeg startet.

– Du brukte vel ikke bil den gangen?

– Nei, det skal være visst. Den første tid benyttet jeg sykkel, når turene ikke ble altfor lange, ellers tok jeg rutebil.

– Har du noe å si m. h. t. utviklingen av krafttilførselen i distriktet?

– I 1924 hadde Kristiansand E.verk en maskinkapasitet på 30 000 kVA og 5 000 abonnenter, mens det idag har en maskinkapasitet på 90 000 kVA og 16 000 abonnenter. Vest-Agder E.verk hadde i 1924 en maskinkapasitet på 3 200 kVA plus leiet kraft og 6 400 abonnenter mot nu en kapasitet på 160 000 kVA og 17 000 abonnenter, så enhver vil forstå at der har vært en rivende utvikling. For tiden arbeider Aust-Agder E.verk og Vest-Agder E.verk med utbyggingsplaner som vil gi meget store krafttilførsler til distriktet, og det vil jo igjen bety rike muligheter for Proton's virksomhet.

– Har du noen spesielle minner fra din tjenestetid?

– Man vil jo gjerne minnes de hyggelige ting, og blant disse er samarbeidet med firmaet og de enkelte funksjonærer i Siemens og Proton. Den dag idag treffer jeg en rekke damer og herrer som jeg har samarbeidet

med i alle disse årene, funksjonærer som jeg har hatt den glede å treffe i arbeid som i fest.

– Si meg, når jeg ser på deg og tenker på tiden jeg har kjent deg, skulle man ikke tro du har passert de 68, du med din spenstighet, ungdommelige sinn, gemytlig, spøkefull, tørrvittig, med et friskt og ungt utseende.

– Takk for complimenten – Glad Balchen ler, – se på fotografiet hvor streng og morsk jeg er!

Jeg sier takk for samtalen, og Glad Balchen haster videre til avd. 80 for nye konferanser.

Glad Balchen fortalte også at han kommer til å fortsette en tid i firmaets tjeneste for å bistå sin efterfølger i distriktet.

Vi vil alle ønske Glad Balchen mange gode og lykkelige år fremover og takker ham for et særdeles godt og hyggelig samarbeide. Det har alltid vært en fest å hilse på deg.

Johs. Iversen.

Til leserne

Vi vil sette pris på å motta gode artikler til avisen. Disse kan handle om tekniske ting, beretninger fra arbeidslivet innen de forskjellige avdelinger, reisebeskrivelser, fra anleggsfronten, fra våre verksteder, fabrikker og lagre og fra våre avdelinger osv.

Ved hvert års utgang vil det bli delt ut 6 pengepremier for de beste bidragene, basert på hvor gode de er, naturligvis.

I år har vi festet oss ved en del ting som fortjener påskjønnelse. Vi nevner Ing. Ola Hoftuns artikkel om Svælgfos Kraftstasjon III og ing. Magnar Skjervøys (P/T.): Nea Kraftverk. Begge disse bidragene var meget utførlig og godt skrevet og lagt så populært an at leserne fikk et levende inntrykk av hvor meget arbeid det kreves både av ingeniører, merkantile og montører for å få slike store anlegg utført prikkfritt.

Hoftun og Skjervøy får kr. 100.— hver for sine artikler. Vi skal heller ikke glemme bedriftslege Einar Berles beretning: Tyrkiske inntrykk og fru Solveig Ødegaards: Spredte inntrykk fra livet ved Rødehavet (i dette nummer), som vi honorerer med kr. 75.— til hver. Videre får ing. A. Wiger kr. 50.— for sin artikkel om Fjernskriveren og Randi Skarnes' gode illustrasjoner belønnes også med kr. 50.—.

For øvrig takker vi for interessen som er vist avisen i 1960, og sier: Vel møtt til ny dyst om de beste bidragene i 1961!

Hilsen

Redaktøren

TRONDHEIM

Medarbeidere i P. T. Knut Petersen og Arnfinn Johnsen.

NEA-TUR 1960

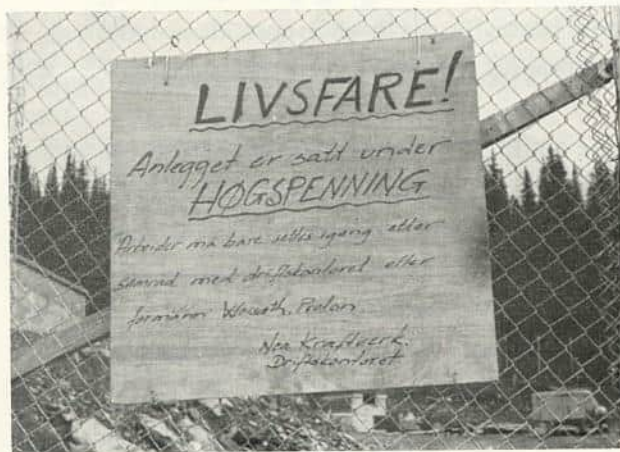
Lørdag 11.6. gikk den planlagte tur til Nea Kraftverk i Tydal av stabelen, kombinert med en hyggetur for helgen over Røros tilbake.

Det måtte først innhentes tillatelse fra Trondheim Elektrisitetsverk, som på sin side måtte konferere med Nea Kraftverks ledelse, og begge stilte seg meget velvillige.

Været var som bestilt for busstur – ikke for varmt – men riktig fint. Humøret var allerede ved starten upåklagelig.

Ferden gikk innover forbi Hell og Selbusjøen, som ligger som en perle her oppe, med mange koselige hytter. Snart kom sangbøkene frem, og ing. Olav Mogstad trakk frem gitaren og stemte opp. Den ene visen avløste den andre vekselvis med allsang og latter og noen ekstra hvin når bussen tok de store humpene.

Ca. kl. 15.30 var vi ved anlegget hvor overring. Einum ved Trondheim Elektrisitetsverk tok imot oss og ønsket oss velkommen. Etter en kort orientering busset vi så til kraftverket. Først friluftsanlegget med alle slags brytere, kabler og master for det svenske og norske nettet. Et imponerende skue, selv den uvitende kunne tenke seg til det arbeide som er nedlagt, først på papiret, pinlig nøyaktig så ikke noe skulle svikte. De store 220 000 Volts mastene med skilter med «Livsfare – Høy-spenning» sås overalt hvor en snudde seg, så jeg arme stakkar trakk kappen godt om meg og smøg meg frem på silkesokker. Overlater til sakkyndige å uttale seg forøvrig.

Konferer formannen Weiseth, Proton

Overring. Einum (t. h.) og vår ing. A. Johnsen.

Da de mange spørsmål og svar angående dette var tilfredsstilt, toget vi inn i bussen som førte oss langt innover i fjellet til selve kraftstasjonen. Kastet vi blikket tilbake, så vi en lang tunnel med neonbelysning høyt oppe.

Vi gikk trapper opp og ned gjennom diverse dører, og kom inn i mangfoldige rom og kontorer med alle slags tavler og utstyr. Det var bare å trykke på knapper her og der, så ble varsel og signaler tatt imot langt unna. Maskinmester Totland som ledet vårt kull, var en utmerket cicerone som redegjorde om og ga oss innblikk i alt dette ettersom vi gikk. Selv om jeg for min del ikke forsto så mye – det gikk trill rundt mange ganger – må jeg si at jeg ble mektig imponert.

Det var godt å komme ut i dagslyset igjen. Vi måtte uvilkårlig tenke på de som arbeider under jorden dag etter dag året rundt.

Ja, så var det å takke for seg. Vi kjørte så opp til Vektarstua Turiststasjon, hvor vi fikk tildelt våre rom. Snart satt vi ved middagsbordet, fornøyde, men sultne. Stek og is smakte fortreffelig etter alle inntrykk. Proton fikk ros for sin innsats ved hurtig og effektivt arbeide i en kort tale av overring. Einum, og sekretær Petersen var den galante herre som takket for rosen og den hyggelige mottagelse vi hadde fått. Påfølgende kaffe med hjemmebakke kaker ble servert ovenpå i peisestuen.

Solen smilte, og Stugusjøen lå blank som et speil nedenfor. Vektarstua ligger helt nydelig til, og er et kjent gjennomfartssted for fotvandrere som går i Sylene

Ca. 300 m under jorden.

og fortsetter over til Sverige. Flott, lekkert terreng og ikke for langt mellom hyttene.

Snart var vi alle samlet i peisestuen igjen, hvorpå Mogstad og Bye tok frem gitarene og Mogstad ga oss den ene visen etter den andre. Han var helt utrettelig. Vi andre fulgte med så godt det lot seg gjøre. Vi slappet av og koset oss som det seg hør og bør etter en fjelltur, ikke det støyende, men en naturlig, koselig hygge.

Utpå kvelden ble det varslet om dans nede i spise-stuen. Et sangkor fra Trondheim var også på tur, og laget den rene ønskekonserten, så dansen kom ikke i gang før langt uti de små timer.

Veien over fjellet til Røros gikk i berg- og dalbane, men alle klarte seg fint.

Ved 12-tiden var vi fremme på Røros, en severdig liten by med en eiendommelig beliggenhet og gamle minner. Vi fikk en guide som var verdt sin vekt i gull,

en særegen type og meget god forteller. Han sto som en høvding på trappen til et av disse gamle kjente husene, blikket ble fjernt og røsten fikk malmklang. Vi ble satt tilbake i tiden og så hvordan slit og hverdager hadde bygget opp og reist denne byen, hvordan 8-10 års jenter og gutter måtte gå tilhånde i grubene. Mange av dem omkom i snestormene som jog over fjellet. Der var folk med penger og posisjon, og mange var de som slavet hele livet og enda satt i stor gjeld da de døde. Vi ble fullstendig revet med.

Vi var innom de små fredete stuene som sto slik som i gamle dager, med enkle ting og håndarbeider, alt nydelig utført. Vi sto ute på bakken under hytteklokka som i alminnelighet ringte til skift, men også kalte til glede og sorg ved forskjellige anledninger. Det var en gang et lukket samfunn der oppe i liten kontakt med andre, og det er fremdeles det høyestliggende bysamfunn vi har. Ellers er Røros et utpreget turiststed; der er vidder og herlig terreng hvor man enn går, og masse små vann.

Alle var vel fornøyd med denne turen, og vi håper ved senere leilighet igjen å få en slik weekend.

Fornøyd deltager.

Verkstedsmøte

den 8/11 1960 kl. 20⁰⁰
i Frimurerlogens peisestue.

Program: App.tavler. Finish. Kvalitetsmessig utførelse og kontroll.
Film om kvalitetskontroll.
Forslagsvirksomheten.
Filmen «Hva er ditt forslag».

Under hytteklokka på Røros.

Overingeniør Bottheim ønsket vel møtt og fortalte litt om bakgrunnen for møtet.

Han kom inn på ekspansjon ute og hjemme i forbindelse med Frihandelsområdet, kravet om nye veier i produksjonen for å holde følge med konkurrentene og sammenslutningen av firmaer for å stå godt rustet i den harde konkurransen.

Ingeniørene Johnsen og Stokkan innledet til diskusjon om finish og kvalitetsmessig utførelse på tavler.

Johnsen sa blant annet at tavlene er anleggets ansikt. For å ligge i teten i den internasjonale konkurranse, må vi alltid ofre tid og arbeid på finish og kontroll. Vi må

også effektivisere opplæringen, også av fagfolk som kommer fra andre firmaer. Videre må vi satse på standardisering, og unngå uheldige konstruksjoner, skaffe til veie stadig bedre tekniske underlag og endelig sørge for en førsteklasses emballering av tavlene.

Ingeniør Stokkan understreket viktigheten av kombinasjonen: gode tekniske løsninger, gode tegninger og skjemaer, godt platearbeide, maling og pen ledningsforlegning.

Han sa også at kundene nå begynner å interessere seg mere for utførelsen av tavlene, og mente vi måtte gå over til en forlegningsmåte som ensretter anleggene. Stokkan pekte på at det var viktig at hver mann var sin egen kontrollør.

Ingeniør K. Aune ledet den etterfølgende diskusjon på en utmerket måte. Skal en dra noen konklusjon av denne, må det bli at vi er klar over hvor skoen trykker og at opplæring er en av de viktigste faktorer for bedring av kvaliteten.

Mens diskusjonen pågikk for fullt fikk vi servert smørbrød og kaffe som smakte ypperlig.

Sekretær J. Michelet holdt deretter et meget godt kåseri om forslagsvirksomheten. Han fortalte også om tiltak, som bedriftsutvalget har satt i gang, i forbindelse med forslagsvirksomhetens 10 års jubileum i Proton, jeg siterer:

1. Det er utnevnt 2 tekniske kontaktmenn som vil hjelpe til med utformingen av forslag og eventuelt lage tegninger. Tekniker Hauknes på verkstedet og tekniker Floan på sterk- og svakstrøm installasjonsavdelingene.
2. Formennene får når dette forretningsåret utløper den 1.10. 1961, 10 % av det utbetalte premiebeløp. Hvor formennene har en fast stab under seg vil vedkommende formann få 10 % av det premiebeløp som er utbetalt på avdelingen, ellers deles beløpet likt mellom formennene.
3. De 3 første forslagsstillere som blir premiert får i tillegg til den beregnede premie 50 kroner ekstra i påskjønnelse for raskt initiativ. Forslagene må være innsendt innen 15. desember.
4. Det er satt opp nye kasser på verkstedet, en med blanketter og en for forslag.

Vi fikk deretter se filmen «Hva er ditt forslag», en vel-signet god norsk avveksling fra de utenlandske filmer om samme emne.

Til slutt takket overingeniør Bottheim for fremmøtet og sa at slike møter gir mange gode impulser for arbeidet med å øke produksjonen og høyne kvaliteten.

Det var 55 til stede på møtet.

Trondheim, den 12. 11. 1960.

P. Bye

Protonlagets italienske aften

den 27. september.

September var en begivenhetsrik måned for Trondheim og P/T. Det startet opp med det pompøse 50 års jubileet for N. T. H. hvor ca. 20 av P/T's nåværende ansatte er utklekket, og hvor vi også har hatt mange store oppdrag i årenes løp.

Da Kongen og Kronprinsen var i byen innviet de også den nye flotte navigasjonsskolen, med det sensasjonelle «flytende» navigasjonsrommet som er lagt opp av P/T's siv.ing. Tor Johansen, og den nye lærerhøgskolen, hvor vi også har hatt flere fingre med i spillet.

Den største begivenheten i september var imidlertid innvielsen av Nea-anlegget som har beskjeftiget store deler av P/T i over 3 år, og som ble behørig skildret av siv.ing. M. Skjervøy i forrige Proton-avis. Den 26. september kunne statsministrene Einar og Tage trykke på hver sin knapp i det stilige kontrollrommet som var levert fra Protons verksteder i Trondheim.

En ekstra spiss på trønderhumøret satte også Rosenborgs første kvalifisering til semifinalen, som hadde funnet sted i en bokstavelig talt stormfull kamp på Lerkendal den 25.

Etter all denne virak og festlighet var det naturlig at Protonlaget fulgte opp med en italiensk aften i Osteria Bel Martin (Martins grillkro, Skansen). Hele 80 protoner møtte opp, slik at den lille koselige forhenværende havnekaféen var fylt til siste plass.

De tre italienske gjøglermusikerne som utgjorde orkesteret var på pletten med sprudlende italiensk musikk. Sjefen var den mørke og ildfulle Pat Granar. Batteristen hadde lopper i blodet og minnet uhyggelig om den amerikanske komikeren Jerry Lewis, med alle sine påfunn både bak slagverket og på sine vandringer i salen. Pianoet ble traktert av Bellentani Guiseppe.

Etter at Protonlagets formann, sekretær Petersen, hadde ønsket velkommen ble aftenens kåsør journalist Per Juul fra Adresseavisen introdusert. Han fortalte løst og fast fra sine fire olympiske uker i Roma. Skildringen var fargerik og krydret med mange morsomme episoder.

Lekenes imponerende overdimensjonert og de kjempemessige idrettsanleggene hadde gjort det største inntrykket, og man fikk et levende inntrykk av at Roma var svært forskjellig fra Trondheim og Lerkendal. Landet, folket, maten, trafikken og været ble lettfattelig analysert, sett med en nordboers øyne.

Etter foredraget fulgte Petersen opp med takk på italiensk og overrekkelse av en Chiantiflaske. Dette ga også signalet til å gå løs på spaghetti og rødvinen, som var aftenens festmåltid. De fleste lette fortvilet etter kniven, mens de trodde at skjeen betydde at vi skulle ha dessert også. Våre tre musikanter rykket nå ut og demonstrerte hvordan man skal spise spaghetti med skje og gaffel. Især fikk P/T «stemme» sentralborddamen fru Monsen føle Pat Granar's sjarm, da hun til de andre damenes misunnelse ble tatt på fanget og matet med flere meter spaghetti. Imens gjorde «Jerry Lewis» tilværelsen utrygg med alle sine larmende påfunn og «mishandling» av batteriinstrumentene.

Da spaghetti etter mange viderverdigheter var skyllet ned med rødvinen kunne dansen troes til sydlandske toner helt til klokken passerte midnatt og orkestret sa takk for seg, men de ivrigste fortsatte etter juke-box musikk helt til serveringsdamene begynte å stable stoler.

Alle var enig om at det hadde vært en vellykket aften, og danseiveren lovet godt for Protons dansekurs som er i full gang igjen etter suksessen i vårhalvåret.

De siste nattevandrerne fikk erfare at de hadde danset sommeren ut. Den fantastisk fine sensommeren i Trondheim var avløst av den første frostnatten med glitrende rimkrystaller på asfalten.

Jean Michelet.

Hvor lykkelige ville ikke menneskene bli, hvis de bekymret seg like lite om andres feil som sine egne.

Skilt utenfor en forretning i en drabantby: «Høflig og dyktig selvbetjening».

Vi sliter på tiden, og tiden sliter på oss.

Også i ordboken kommer arbeid før rikdom.

Det holdes altfor mange moter hver måned uten noen som helst annen grunn enn at det er gått en måned siden det siste.

Den lille sardinen svømte ved siden av moren sin, da de fikk se en undervannsbåt, og ble reddet. Men mor sa: Vær ikke redd, barnet mitt. Nå har vi fått revansje. Det du ser der er en stor sardinboks, men med mennesker inne i.

Det har i menneskehetens historie bare vært en eneste uunnværlig mann - nemlig Adam!

Key

En kardinal som var på besøk hos pave Johannes XXIII spurte:
- Hvor mange arbeider det egentlig i Vatikanstaten?
- Tja, det er ikke så godt å si, svarte paven med et smil, men jeg skulle anta halvparten.

To ting kan menneskene ikke skjule - beruselse og forelskelse.

Vi ønsker
alle Protonavisens lesere

God jul og Godt nytt år!

AKSJONSSKAPET
PROTON
TRONDHEIM

Medarbeidere i P/B. Bjarne Lyngvær og K. Madsen.

På grunn av plassmangel i forrige nummer fikk vi dessverre ikke med lagersjef Bjarne Lyngværs sang ved P/B's 50-års jubileum

Men her er den:

Mel.: «Der gingo tre jentor...»

*I dag skal de femti vi minnes,
fra nitten hundre og ti.
Historisk kort det kan finnes,
elektrisk med utvikling i.
Tralala.....*

*Det startet med glansgarn på sneller,
og det var visst vanskelig nok.
I dag er det annet som teller,
på TV vi venter i flokk.
Tralala.....*

*Fra Strømgaten, Grønsdal til Matre,
det sier vel henimot alt.
I dette elektroteatret,
blir alt med en trykkuapp befalt.
Tralala.....*

*Siemens/Proton har gjerne
en finger i sakene med.
Og nyheter er aldri fjerne,
hver dag må vi fremover se.
Tralala.....*

*Og fremover ser vi på dagen
med løfter for firmaet nå.
Skal vokse som blomster i hagen,
skal stadig mot høydene gå.
Tralala.....*

*Så hever vi skålen for hansen,
for fremtiden ifra i dag,
og la det bli luftning i hansen,
og team som et fotballag.
Tralala.....*

Salgssjef

S. M. Løken

Det begynner å tynnes blant de gamle, store trærne i Siemens-skogen. Salgssjef Løken nådde aldersgrensen den 29/8-60, men fortsetter i sin stilling i P/B året ut. Han har vært ansatt i Siemens/Proton fra 1928, og han har Norges Vels fortjenstmedalje for lang og tro tjeneste.

Vi stikker innom kontoret hans for å få en prat til Proton-Avisen. Løken og snadden er på plass.

«Jeg vil gjerne få noen av Deres erfaringer fra arbeidet her i utmarken på Vestlandet gjennom 32 år. Først om overgangen fra Oslo til Bergen.»

Løken tenker seg litt om før han svarer, men så kommer det:

«Noen overgang fra Oslo til Bergen innen firmaet var det ikke for meg, da jeg aldri har arbeidet direkte i Oslo eller Oslo-kontoret. Min stilling var avertert som reisende, og betingelsene var til å begynne med at først skulle Bergens-avdelingen bearbeides, og senere, hvis aktuelt, måtte jeg være villig til å bli satt inn på andre reiseruter hvor som helst i landet.

Mitt opphold på hovedkontoret etter ansettelsen innskrenket seg derfor til informasjon fra de forskjellige medarbeidere i Oslo i 3 dager, og så bar det avsted for første gang.

Jeg ville ikke være sannferdig, hvis jeg ikke innrømmet at det var sport og spenning fra første stund. Den gang hadde man ved nyansettelse noe som kaltes for prøvetid.

Den strakte seg gjerne gjennom 3 mdr., og resultatene i denne prøvetiden var avgjørende for den eventuelt senere faste ansettelse. Var det da noe rart at en var spent? Stilling, ny kundekrets, nye reiseruter, nye artikler. Men som man sier, det vil helst gå godt. Så også her.»

«Det er jo blitt noen reisedager i årenes løp. Noen spesiell opplevelse eller historie i denne tiden?»

«Ja, mange reisedager har det sammenlagt blitt gjennom alle disse årene i dette verdensberømte turistdistrikt. Men en ting er å reise her den korte turisttiden, en annen når man i yrkets medfør regelmessig skal arbeide seg gjennom det i alle årstider. Det har ofte vært nokså spennende å ferdes på islagte, smale og slyngete veier. Og stor tålmodighet måtte man ofte utvise når man i timevis gikk på kaien og ventet på den bestandig forsinkete rutebåten. Og svaret man fikk, når man lenge etter tiden spurte når båten kunne ventes, var: «Jau, bauten er uti fjorden». Meget opplysende for den spørrende som ventet.

Kommunikasjonene har forbedret seg meget opp gjennom årene. Veinettet er ikke til å kjenne igjen, for

ikke å snakke om fornyelsen av rutebåter og ferger. Ja, her er skjedd store forbedringer.»

«Jeg vet De skal tilbake til Oslo. Hva mener De tiden her borte har gitt Dem?»

«Jeg er glad over å ha hatt fornøyelsen av å arbeide i dette distriktet og for mitt firma i disse årene. Et arbeid som har gitt meg nok av spenning, gleder og sorger. Men jeg har også lært en koselig befolkning å kjenne, fra den dyktige forretningsstand til de nøysomme fiskere og bønder, som bebor et distrikt som strekker seg fra Stord i sør til Måløy i nord. Man kan lære meget av dette bekjentskap, og jeg kommer sikkert ofte heretter til å savne den gode kontakten jeg har fått i dette miljøet.»

«Noen ønsker for Proton, Bergen på fallrepet?»

«Ellers vil jeg på fallrepet få frembære mine beste ønsker for firmaets fremtid og trivsel, og at firmaet må få en lykkelig fremtid under de nye aspekter.»

Vi på vår side ønsker salgssjef Løken lykke til, når han nå om kort tid reiser for å bosette seg i Oslo. Han er i full form og har sikkert ennå mye ugjort.

Ly

Nestorene i Proton, Bergen, Hilmar Johnsen og S. M. Løken har sikkert meget å fortelle hverandre for de tar avskjed.

Vi ønsker velkommen:

Ingrid Ursin Jensen, fakturaskrivske.

Kåre Kristiansen, salgssjef.

Yngve Halvorsen, lagerekspeditor.

Steinar Bøe, lagerekspeditor.

Svein Horve, lagerekspeditor.

*Vi ønsker alle våre
medarbeidere, hovedkontoret, avdelinger
og representanter*

Gledelig jul og et godt nytt år!

AKSJESKAPET
PROTON
BERGEN

Personalia

IN MEMORIAM

Den 11. september fikk vi meddelelse om at en av firmaets pensjonister, dipl.ingeniør Olav Thygesen, var død, 72 år gammel.

Olav Thygesen fikk sin første tekniske utdanning ved den tekniske skole i Karl Johansvern, og senere ved Norges Tekniske Høgskole, hvor han tok eksamen i 1915. I 1916 ble han ansatt ved Siemens Norsk A/S. 2 år etter ansettelsen ble han overingeniør og leder av Siemens & Halskes avdeling, ble prokurist i 1921 og direktør 10 år senere.

Thygesen fikk tidlig gode forbindelser i Telegrafstyret og medvirket herved til at Siemens & Halskes teknikk på en rekke områder ble innført ved denne etat.

I 1948 gikk han over i pensjonistenes rekke, men beholdt fortsatt en viss kontakt med sitt gamle firma. Han var en stadig gjest ved de årlige firmafester, og underholdt sig der livlig på sin joviale og ukonvensjonelle måte med forhenværende medarbeidere.

Vi lyser fred over hans minne.

Ru

40 års jubileum

Før 40 år siden feiret siv.ing Arne Berg sin geburtsdag ved å begynne i Siemens Norsk A/S, og siden har hans firmajubileer og runding av år trofast holdt følge, og denne gang var det hans 65 årsdag som kolliderte med 40 årsjubileet i firmaet den 15/10-60.

Berg tok artium på Års og Voss skole i 1914, og eksamen ved Norges Tekniske Høgskole i 1920. Samme år begynte han i Siemens med spesialitet måleinstrumenter og laboratorieutstyr. Gjennom dette sitt arbeidsfelt, som han trofast har pleiet i alle år, er han kommet i kontakt med de fleste her i landet som har med elektrisitetsforsyning og industri å gjøre.

Ved sitt gode humør og vinnende vesen har han vunnet mange venner, så vel innen sin kundekrets som blant sine medarbeidere i firmaet. Vi ønsker Berg mange hyggelige år fremover, og post festum gratulerer vi ham både med jubileet og hans 65 årsdag!

Ru

40 års jubileum

Den 1.11.60 feiret stenograf Hjordis Sandø sitt 40-årsjubileum i firmaet. Hun begynte på vår svakstrømsavdeling. Dengang var sterkstrøm og svakstrøm to avdelinger og ikke en helhet som nå i dag.

Siden flyttet hun ned til sterkstrømsavdelingens assistentingeniører, videre til vår installasjonsavdeling, fortsatte hos dr. Hoffmann og derfra kom hun som stenograf til ing. Arne Berg, hvor hun fremdeles er.

Frk. Sandø har derfor ervervet seg et grundig kjennskap til de fleste avdelinger i firmaet og vet hva de forskjellige arbeider med.

Post festum gratulerer vi med jubileet og ønsker henne mange lykkelige år fremover.

VI GRATULERER!

50 år

50 år

8.12.-60. Nelly Ellefsen,
Kantinen, M.gt. 15.

17.12.-60. Lagereksp.
Olav Johansen.

50 år

25.10.-60. Montorske Prod.
Jenny Hansen.

60 år

60 år

23.10.-60. Vaktmester
Alexander Johansen.

1.12.-60. Montør Sv.
Olaf Bergersen.

Personaltilgang i Oslo

Ansettelse i tiden 1. 8.-60 — 1. 11.-60

Vi ønsker velkommen!

Navn	Ansatt	Stilling	Avdeling
Finn Hermansen	1/8 1960	Assistent	Lagerkontor
Bjørn Harald Otten	2/8 1960	Visergutt	Lager
Arthur Johannes Evensen	4/8 1960	Montør	Sterkstrøm
Ingeborg Graver	8/8 1960	Kontordame	S. K. B.
Asbjørn Kvistad	10/8 1960	Spesialarbeider	Prod.
Anne Lise Knivedalen	15/8 1960	Hjelpepike	Prod.
Hans Lie	15/8 1960	Læregutt	Imv.
Odd Andersen	16/8 1960	Læregutt	Prod.
Ivar Granlund	17/8 1960	Platearb.sveiser	Stv.
Rolf Johansen	18/8 1960	Spesialarbeider	Prod.
Henry Johan Karlsen.....	18/8 1960	Visergutt	Lager

Trygve Andersen.....	22/8. 1960	Montor	Svakstrøm
Tore Eriksen.....	22/8 1960	Hjelpegutt	Prod.
Fritz Lambert-Nielsen.....	22/8 1960	Salgssekretær	90.
Else Nilsen	22/8 1960	Hjelpepike	Prod.
Reidar Thomassen	22/8 1960	Radiomontor	Prod.
Irene Kaspersen	25/8 1960	Assistent	Bokh.
Gulborg Skydsrud	29/8 1960	Montørske	Prod.
Tom Sonberg.....	29/8 1960	Kontormann	90.
Margith Nettlebladt	1/9 1960	Rengjøringshjelp	Prod.
Leif Throndsen	1/9 1960	Visergutt	Lager
Tom Helge Andresen	5/9 1960	Visergutt	Lager
Tor Johannesen	5/9 1960	Visergutt	Lager
Ole Jacob Loken	5/9 1960	Tekniker	10/20
Svein Myren	7/9 1960	Hjelpearbeider	Sterkstrøm
Helge Bjørn Jørstad	12/9 1960	Målerfagmann	Inv.
Hans Merz	15/9 1960	Montor	Sterkstrøm
Unni Berit Grimstad.....	16/9 1960	Assistent	Innkj.
Finn Otto Eriksen	19/9 1960	Hjelpegutt	Prod.
Børre Halvorsen	19/9 1960	Praktikant	Svakstrøm
Gunnar Hoylie	19/9 1960	Visergutt	Lager
Asbjørn Mortensen	19/9 1960	Lagerarbeider	Lager
Hans Erik Nilsen	19/9 1960	Praktikant	Svakstrøm
Vidar Eikeri	26/9 1960	Læregutt	Sterkstrøm
Olav Grasbekk	3/10 1960	Hjelpegutt	Prod.
Jan Heen Kristiansen	3/10 1960	Praktikant	Svakstrøm
Inger Marie Myrvågnes	3/10 1960	Assistent	Lisens
Monrad Andersen	5/10 1960	Tekniker	10/20
Åse Krogh	5/10 1960	Montørske	Prod.
Bjørn Abrahamsen	6/10 1960	Spesialarbeider	Prod.
Eyvind Aas	6/10 1960	Praktikant	Svakstrøm
Per Hansen	7/10 1960	Sjåfor	Lager
Hans Jacob Smeby	10/10 1960	Selger	90
Bjørn Nordby	11/10 1960	Visergutt	Lager
Robert Lehn	17/10 1960	Spesialarbeider	Prod.
Arild Skrårudsether	17/10 1960	Visergutt	Lager
Sigurd Slinning	17/10 1960	Spesialarbeider	Prod.
Thorbjørn Johansen	24/10 1960	Kontorassistent	
Elin Tårnesvik	24/10 1960	Punchedame	Hullkort
Stein Lodemehl	31/10 1960	Spesialarbeider	Prod.
Odd Willy Elg	1/11 1960	Spesialarbeider	Prod.
Jan Kristiansen	1/11 1960	Tekniker	Inst.

Noen gutter som sparker fotball er så uheldige å sparke ballen inn i en husegård. Da hanen ser det, samler han honene om seg og sier:

— Dette er ikke noen bebreidelse, men jeg vil bare vise dere hvor store egg honene i nabogården legger.

Rikdom hindrer ikke et menneske i å være ulykkelig. Men ærlig talt vil jeg heller gråte i en ny Jaguar enn i en gammel buss.

Francoise Sagan.

*Og juleneket det settes
ut hvor det passer best,
for også spurven skal mettes
midt i all julens fest.*

Uten kildeangivelse er ettertrykk av avisens artikler forbudt.

A. W. BRØGGERS BOKTRYKKERI A/S